

**LOKMAN HEKİM ENGÜRÜSAĞ SAĞLIK, TURİZM, EĞİTİM HİZMETLERİ
VE İNŞAAT TAAHHÜT ANONİM ŞİRKETİ’NİN 1 OCAK-31 ARALIK 2019
HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE BAĞIMSIZ DENETİM RAPORU**

**LOKMAN HEKİM ENGÜRÜSAĞ SAĞLIK, TURİZM,
EĞİTİM HİZMETLERİ VE İNŞAAT TAAHHÜT A.Ş.'NİN
1 OCAK-31 ARALIK 2019 HESAP DÖNEMİNE AİT
BAĞIMSIZ DENETİM RAPORU**

Lokman Hekim Engürüsağ Sağlık, Turizm, Eğitim Hizmetleri ve İnşaat Taahhüt A.Ş.
Yönetim Kurulu'na

Görüş

Lokman Hekim Engürüsağ Sağlık, Turizm, Eğitim Hizmetleri ve İnşaat Taahhüt A.Ş.'nin ("Şirket") ve bağlı ortaklıklarının (hep birlikte "Grup" olarak anılacaktır) 31 Aralık 2019 tarihli finansal durum tablosu ile aynı tarihte sona eren hesap dönemine ait; konsolide kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosu, özkaynak değişim tablosu ve nakit akış tablosu ile önemli muhasebe politikalarının özeti de dâhil olmak üzere finansal tablo dipnotlarından oluşan finansal tablolarını denetlemiş bulunuyoruz.

Görüşümüze göre ilişikteki finansal tablolar, Şirket'in 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla finansal durumunu ve aynı tarihte sona eren hesap dönemine ait finansal performansını ve nakit akışlarını, Türkiye Muhasebe Standartlarına uygun olarak tüm önemli yönleriyle doğru ve gerçeğe uygun bir biçimde sunmaktadır.

Görüşün Dayanağı

Yaptığımız bağımsız denetim Sermaye Piyasası Kurulu'nca yayımlanan bağımsız denetim standartlarına ve Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ("KGK") tarafından yayımlanan Türkiye Denetim Standartlarının bir parçası olan Bağımsız Denetim Standartlarına (BDS) uygun olarak yürütülmüştür.

Bu standartlar kapsamında düzenlenen sorumluluklarımız raporumuzun Bağımsız Denetçinin Finansal Tabloların Bağımsız Denetimine İlişkin Sorumlulukları bölümünde detaylı bir şekilde açıklanmıştır.

KGK tarafından yayımlanan Bağımsız Denetçiler için Etik Kurallar ile finansal tabloların bağımsız denetimiyle ilgili etik hükümlere uygun olarak Şirket'ten bağımsız bir şekilde, bu hükümler ve Etik Kurallara ilişkin üstlendiğimiz diğer etik sorumluluklar da tarafımızca yerine getirilmiştir. Bağımsız denetim sırasında elde ettiğimiz bağımsız denetim kanıtlarının, görüşümüzün oluşturulması için yeterli ve uygun bir dayanak oluşturduğuna inanıyoruz.

Kilit Denetim Konuları

Kilit denetim konuları, cari döneme ait finansal tabloların bağımsız denetiminde meslekî muhakememize göre en çok önem arz eden konulardır.

Bu konuların, bir bütün olarak finansal tabloların bağımsız denetimi bağlamında ve bu tablolara ilişkin görüşümüzü oluştururken dikkate alınmış olması sebebiyle bu konular hakkında ayrıca bir görüş bildirmemekteyiz.

Vezin Bağımsız Denetim A.Ş.

Ankara: Ceyhan Atuf Kansu Caddesi No: 102/A Beycenoğlu İş Merkezi B2 Blok D: 8 06520 Balgat / ANKARA Tel: 0 312 473 57 57 (pbx) Fax: 0 312 473 95 96
www.vezin.com.tr info@vezin.com.tr Mersis No: 0925 0494 9580 0016

Vezin Bağımsız Denetim A.Ş. is a member of International A world-wide network of independent accounting firms and business advisers

Kilit Denetim Konusu	Konunun Denetimde Nasıl Ele Alındığı
Kullanım Hakkı Varlıkları Grup, TFRS 16 Kiralamalar standardını ilk olarak 1 Ocak 2019 tarihi itibarıyla uygulamaya başlamıştır. Grup, 1 Ocak 2019 tarihi itibarıyla, TFRS 16'yı kolaylaştırılmış geriye dönük yaklaşımı kullanarak uygulamaya başlamıştır. Finansal durum tablosunda yer alan kira borçları geçiş tarihinde halihazırda ödenmemiş olan kira ödemelerinin bugünkü değeri ile ölçülmüş ve Grup'un 1 Ocak 2019 tarihi itibarıyla alternatif borçlanma faiz oranları kullanılarak iskonto edilmiştir. Kullanım hakkı varlıkları, ilk uygulama tarihinden önce finansal durum tablosuna yansıtılan, ön ödemesi yapılmış veya tahakkuk etmiş tüm kira ödemelerinin tutarına göre düzeltilmiş olan kira yükümlülüğüne eşit bir tutar üzerinden muhasebeleştirilmiştir. TFRS 16'nın ilk uygulanmasına ilişkin konsolide finansal tablolarda önemli etkisinin olması sebebiyle bu konu kilit denetim konularından biri olarak belirlenmiştir.	Uyguladığımız denetim prosedürlerimiz aşağıdaki gibidir; - Grup yöneticileri ile yapılan görüşmelerde kiraya konu varlıkların ve kiralama işlemi içeren sözleşmelerin anlaşılması, kısa süreli olabileceği varsayılan kiralamalar ile ilgili yönetim planlarının konuşulması - Grup'un kira sözleşmelerini değerlendirilirken geçmiş kira dönemleri, kira tutarları ve sözleşmelerin örneklem yoluyla incelenmesi - Grup kiralamalarında özellikli maddelerin olup olmadığı kiralamadan vazgeçmenin caydırıcılığının olup olmadığı örneklem yoluyla kontrol edilmesi - Kira artış dönemleri ile defter kayıtlarının tutarlılıklarının kontrolü - Grup'un kullanım hakkı varlıklarını ve kira yükümlülüklerinin belirlenmesine esas teşkil eden hesaplamaların temin edilerek, her bir kiralama örneği için, kiralama sözleşmelerinde sayısal olarak kullanılan girdilerin doğrulanması, kullanılan iskonto oranlarının uygunluğunun değerlendirilmesi ve yeniden hesaplama yapmak suretiyle kontrollerin gerçekleştirilmesi Konsolide finansal tablolarda yapılan değerlendirmeler, tahminler ve varsayımlar ile TFRS 16'nın ilk uygulaması uygun bulunmuştur.

Vezin Bağımsız Denetim A.Ş.

Ankara: Ceyhan Atuf Kansı Caddesi No: 102/A Beycenoğlu İş Merkezi B2 Blok D: 8 06520 Balgat / ANKARA Tel: 0 312 473 57 57 (pbx) Fax: 0 312 473 95 96
www.vezin.com.tr info@vezin.com.tr Mersis No: 0925 0494 9580 0016

Hasılatın Raporlanması	
Hizmet sunumuna ilişkin bir işlemin sonucunun güvenilir biçimde tahmin edilebildiği durumlarda, işlemle ilgili hasılat işlemin raporlama dönemi sonu itibarıyla tamamlanma düzeyi dikkate alınarak finansal tablolara yansıtılır. Şirketin sağlık hizmetlerine ilişkin hasılat tutarı, iade ve indirim tutarları düşüldükten sonra, verilen sağlık hizmetlerine karşılık olarak; - Faturalandırılması yapılmış olan hizmetlerde fatura tutarlarını, - Tedavi süreci devam eden hastalara verilmiş olan hizmetlere göre bulunan tutarları kapsamına almaktadır. Bu kapsamda, hasılatın olduğu dönemin belirlenmesi ve belirlenen döneme hasılatın kaydı denetimimiz açısından önem taşımaktadır. Not 2.2, Not 6 ve Not 26'de Şirket'in hasılatla ilişkin muhasebe politikaları ve açıklamaları yer almaktadır.	Hasılatın raporlanmasına ilişkin muhasebe politikaları ve bunların uygulanma esasları anlaşıldıktan sonra, yürüttüğümüz denetim süreçleri şunları içermektedir. - Hasılat süreci değerlendirilmiş, satış ve tahsilat süreci kontrol edilmiştir; - Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) ve sigorta şirketleri ile yapılan geçmiş dönemlerde yapılan işlemler incelenmiş hasılatın finansal tablolara alınma zamanlaması değerlendirilmiştir. - MEDULA (SGK otomasyon sistemi) üzerinden gerekse hastane bilgi yönetim sistemi üzerinden maddi doğrulama testleri ile tedavisi devam eden faturalandırılmamış ancak tamamlanmış hizmet düzeyine göre kesinleşerek hasılat olarak muhasebeleştirilen kısımlara odaklanılmıştır. - İzleyen dönemlerde kesilen faturalar ile önceki dönem gelir olarak tahakkuk ettirilen tutarlar incelenerek hasılatın doğru olarak kayıtlara alınıp alınmadığı test edilmiştir. Hasılatla ilişkin çalışmalarımızın neticesinde önemli bir tespitimiz olmamıştır.

Yönetimin ve Üst Yönetimden Sorumlu Olanların Finansal Tablolara İlişkin Sorumlulukları

Şirket yönetimi; finansal tabloların Türkiye Muhasebe Standartlarına uygun olarak hazırlanmasından, gerçeğe uygun bir biçimde sunumundan ve hata veya hile kaynaklı önemli yanlışlık içermeyen finansal tabloların hazırlanmasını sağlamak için gerekli gördüğü iç kontrolden sorumludur.

Finansal tablolar hazırlanırken, yönetim; Şirketin sürekliliğinin devamının değerlendirilmesinden, uygun hâllerde işletmenin sürekliliğiyle ilgili konuların açıklanmasından ve Şirketin tasfiye edilmesi veya faaliyetlerinin durdurulması ya da bunun dışında gerçekçi alternatifleri bulunmaması haricinde işletmenin sürekliliği esasının kullanılmasından sorumludur.

Üst yönetimden sorumlu olanlar, Şirket'in finansal raporlama sürecinin gözetiminden sorumludur.

Vezin Bağımsız Denetim A.Ş.

Ankara: Ceyhan Atuf Kansı Caddesi No: 102/A Beycenoğlu İş Merkezi B2 Blok D: 8 06520 Balgat / ANKARA Tel: 0 312 473 57 57 (pbx) Fax: 0 312 473 95 96

www.vezin.com.tr info@vezin.com.tr Mersis No: 0925 0494 9580 0016

Vezin Bağımsız Denetim A.Ş. is a member of International A world-wide network of independent accounting firms and business advisers

Bağımsız Denetçinin Finansal Tabloların Bağımsız Denetimine İlişkin Sorumlulukları

Bir bağımsız denetimde, biz bağımsız denetçilerin sorumlulukları şunlardır:

Amacımız, bir bütün olarak finansal tabloların hata veya hile kaynaklı önemli yanlışlık içerip içermediğine ilişkin makul güvence elde etmek ve görüşümüzü içeren bir bağımsız denetçi raporu düzenlemektir. BDS'lere uygun olarak yürütülen bir bağımsız denetim sonucunda verilen makul güvence; yüksek bir güvence seviyesidir ancak, var olan önemli bir yanlışlığın her zaman tespit edileceğini garanti etmez. Yanlışlıklar hata veya hile kaynaklı olabilir.

Yanlışlıkların, tek başına veya toplu olarak, finansal tablo kullanıcılarının bu konsolide tablolara istinaden alacakları ekonomik kararları etkilemesi makul ölçüde bekleniyorsa bu yanlışlıklar önemli olarak kabul edilir.

BDS'lere uygun olarak yürütülen bağımsız denetimin gereği olarak, bağımsız denetim boyunca mesleki muhakememizi kullanmakta ve meslekî şüphecililiğimizi sürdürmekteyiz. Tarafımızca ayrıca:

- Konsolide finansal tablolardaki hata veya hile kaynaklı "önemli yanlışlık" riskleri belirlenmekte ve değerlendirilmekte; bu risklere karşılık veren denetim prosedürleri tasarlanmakta ve uygulanmakta ve görüşümüze dayanak teşkil edecek yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmektedir. Hile; muvazaa, sahtekârlık, kasıtlı ihmal, gerçeğe aykırı beyan veya iç kontrol ihlali fiillerini içerebildiğinden, hile kaynaklı önemli bir yanlışlığı tespit edememe riski, hata kaynaklı önemli bir yanlışlığı tespit edememe riskinden yüksektir.
- Grup'un iç kontrolünün etkinliğine ilişkin bir görüş bildirmek amacıyla değil ama duruma uygun denetim prosedürlerini tasarlamak amacıyla denetimle ilgili iç kontrol değerlendirilmektedir.
- Yönetim tarafından kullanılan muhasebe politikalarının uygunluğu ile yapılan muhasebe tahminleri ile ilgili açıklamaların makul olup olmadığı değerlendirilmektedir.
- Elde edilen denetim kanıtlarına dayanarak Grup'un sürekliliğini devam ettirme kabiliyetine ilişkin ciddi şüphe oluşturabilecek olay veya şartlarla ilgili önemli bir belirsizliğin mevcut olup olmadığı hakkında ve yönetimin işletmenin sürekliliği esasının kullanılmasının uygunluğu hakkında sonuca varılmaktadır. Önemli bir belirsizliğin mevcut olduğu sonucuna varmamız hâlinde, raporumuzda, finansal tablolardaki ilgili açıklamalara dikkat çekmemiz ya da bu açıklamaların yetersiz olması durumunda olumlu görüş dışında bir görüş vermemiz gerekmektedir. Vardığımız sonuçlar, bağımsız denetçi raporu tarihine kadar elde edilen denetim kanıtlarına dayanmaktadır. Bununla birlikte, gelecekteki olay veya şartlar Grup'un sürekliliğini sona erdirebilir.
- Konsolide finansal tabloların açıklamaları dâhil olmak üzere, genel sunumu, yapısı ve içeriği ile bu tabloların, temelini oluşturan işlem ve olayları gerçeğe uygun sunumu sağlayacak şekilde yansıtıp yansıtmadığı değerlendirilmektedir.
- Konsolide finansal tablolar hakkında görüş vermek amacıyla, Grup içerisindeki işletmelere veya faaliyet bölümlerine ilişkin finansal bilgiler hakkında yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmektedir. Grup denetiminin yönlendirilmesinden, gözetiminden ve yürütülmesinden sorumluyuz. Verdiğimiz denetim görüşünden de tek başımıza sorumluyuz.

Diğer hususların yanı sıra, denetim sırasında tespit ettiğimiz önemli iç kontrol eksiklikleri dâhil olmak üzere, bağımsız denetimin planlanan kapsamı ve zamanlaması ile önemli denetim bulgularını üst yönetimden sorumlu olanlara bildirmekteyiz.

Bağımsızlığa ilişkin etik hükümlere uygunluk sağladığımızı üst yönetimden sorumlu olanlara bildirmiş bulunmaktayız. Ayrıca bağımsızlık üzerinde etkisi olduğu düşünülebilecek tüm ilişkiler ve diğer hususlar ile varsa, ilgili önlemleri üst yönetimden sorumlu olanlara iletmiş bulunmaktayız.

Vezin Bağımsız Denetim A.Ş.

Ankara: Ceyhan Atuf Kansı Caddesi No: 102/A Beycenoğlu İş Merkezi B2 Blok D: 8 06520 Balgat / ANKARA Tel: 0 312 473 57 57 (pbx) Fax: 0 312 473 95 96

www.vezin.com.tr info@vezin.com.tr Mersis No: 0925 0494 9580 0016

Üst yönetimden sorumlu olanlara bildirilen konular arasından, cari döneme ait konsolide finansal tabloların bağımsız denetiminde en çok önem arz eden konuları yani kilit denetim konularını belirlemekteyiz. Mevzuatın konunun kamuya açıklanmasına izin vermediği durumlarda veya konuyu kamuya açıklamanın doğuracağı olumsuz sonuçların, kamuya açıklamanın doğuracağı kamu yararını aşacağına makul şekilde beklendiği oldukça istisnai durumlarda, ilgili hususun bağımsız denetçi raporumuzda bildirilmemesine karar verebiliriz.

Mevzuattan Kaynaklanan Diğer Yükümlülükler

1. 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun ("TTK") 402. Maddesi'nin dördüncü fıkrası uyarınca, Şirket'in 1 Ocak - 31 Aralık 2019 hesap döneminde defter tutma düzeninin, kanun ile şirket esas sözleşmesinin finansal raporlamaya ilişkin hükümlerine uygun olmadığına dair önemli bir hususa rastlanmamıştır.
2. TTK'nın 402. Maddesi'nin dördüncü fıkrası uyarınca, Yönetim Kurulu tarafımıza denetim kapsamında istenen açıklamaları yapmış ve istenen belgeleri vermiştir.
3. TTK'nın 398. Maddesi'nin dördüncü fıkrası uyarınca düzenlenen Riskin Erken Saptanması Sistemi ve Komitesi Hakkında Denetçi Raporu 15 Şubat 2020 tarihinde Şirket'in Yönetim Kurulu'na sunulmuştur.

15.02.2020, Ankara

Vezin Bağımsız Denetim A.Ş.

Member Firm of HLB International

Fatma Zehra KOŞ, SMMM

Sorumlu Ortak Başdenetçi

Vezin Bağımsız Denetim A.Ş.

Ankara: Ceyhan Atuf Kansı Caddesi No: 102/A Beycenoğlu İş Merkezi B2 Blok D: 8 06520 Balgat / ANKARA Tel: 0 312 473 57 57 (pbx) Fax: 0 312 473 95 96
www.vezin.com.tr info@vezin.com.tr Mersis No: 0925 0494 9580 0016

Vezin Bağımsız Denetim A.Ş. is a member of International A world-wide network of independent accounting firms and business advisers

İÇİNDEKİLER

FİNANSAL DURUM TABLOSU	1-2
KAPSAMLI GELİR TABLOSU	3
ÖZKAYNAK DEĞİŞİM TABLOSU	4
NAKİT AKIM TABLOSU	5
FİNANSAL TABLO DİPNOTLARI	6-52

	Dipnot No	31.12.2019	31.12.2018
VARLIKLAR			
Dönen Varlıklar		116.918.723	102.311.996
Nakit ve Nakit Benzerleri	[4]	6.327.982	1.235.170
Ticari Alacaklar		68.812.215	61.401.032
- İlişkili Taraflardan Ticari Alacaklar	[30]	-	5.264
- İlişkili Olmayan Taraflardan Ticari Alacaklar	[6]	68.812.215	61.395.768
Diğer Alacaklar		2.812.899	4.860.286
- İlişkili Taraflardan Diğer Alacaklar	[30]	750.000	750.000
- İlişkili Olmayan Taraflardan Diğer Alacaklar	[7]	2.062.899	4.110.286
Stoklar	[8]	24.873.444	21.291.517
Peşin Ödenmiş Giderler		9.902.552	9.569.476
- İlişkili Taraflardan Peşin Ödenmiş Giderler	[30]	3.405.608	1.555.008
- İlişkili Olmayan Taraflardan Peşin Ödenmiş Giderler	[18]	6.496.944	8.014.468
Cari Dönem Vergisiyle İlgili Varlıklar	[17]	535.665	917.501
Diğer Dönen Varlıklar	[16]	3.653.966	3.037.014
Duran Varlıklar		255.934.716	184.386.995
Diğer Alacaklar	[7]	281.097	221.406
Canlı Varlıklar	[9]	12.258.642	15.453.767
Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller	[12]	6.400.000	6.400.000
Maddi Duran Varlıklar	[10]	123.436.120	109.060.378
- Finansal Kiralama Yoluyla Alınan Duran Varlıklar		8.248.428	10.168.931
- Diğer Duran Varlıklar		115.187.692	98.891.447
Kullanım Hakkı Varlıkları	[10]	58.452.451	-
Maddi Olmayan Duran Varlıklar		24.565.973	25.101.664
- Şerefiye	[13]	1.186.400	1.848.336
- Diğer Maddi Olmayan Duran Varlıklar	[11]	23.379.573	23.253.328
Peşin Ödenmiş Giderler		8.641.527	15.160.981
- İlişkili Taraflardan Peşin Ödenmiş Giderler	[30]	8.604.953	15.113.674
- İlişkili Olmayan Taraflardan Peşin Ödenmiş Giderler	[18]	36.574	47.307
Ertelenmiş Vergi Varlığı	[28]	21.898.906	12.988.799
Toplam Varlıklar		372.853.439	286.698.991

LOKMAN HEKİM ENGÜRÜSAĞ SAĞLIK, TURİZM, EĞİTİM HİZMETLERİ VE İNŞAAT TAAHHÜT A.Ş.

1 Ocak-31 Aralık 2019 Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Durum Tablosu
(Tutarlar Aksi Belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") Olarak İfade Edilmiştir.)

KAYNAKLAR	Dipnot No	31.12.2019	31.12.2018
Kısa Vadeli Yükümlülükler		148.818.524	144.266.299
Kısa Vadeli Borçlanmalar	[5]	42.186.485	66.787.313
- Banka Kredileri		33.582.908	64.318.423
- Finansal Kiralama İşlemlerinden Borçlar		997.428	2.468.890
- Kiralama İşlemlerinden Borçlar		7.606.149	-
Uzun Vadeli Borçlanmaların Kısa Vadeli Kısımları	[5]	40.392.142	17.946.160
Ticari Borçlar		40.480.910	37.867.814
- İlişkili Taraflara Ticari Borçlar	[30]	2.120.470	1.767.062
- İlişkili Olmayan Taraflara Ticari Borçlar	[6]	38.360.440	36.100.752
Çalışanlara Sağlanan Faydalar Kapsamında Borçlar	[19]	8.885.071	7.859.771
Diğer Borçlar		843.715	337.252
- İlişkili Taraflara Diğer Borçlar	[30]	226.454	230.754
- İlişkili Olmayan Taraflara Diğer Borçlar	[7]	617.261	106.498
Ertelenmiş Gelirler	[18]	806.912	326.520
Dönem Kârı Vergi Yükümlülüğü	[28]	1.345.350	1.454.449
Kısa Vadeli Karşılıklar	[14]	395.560	372.208
Diğer Kısa Vadeli Yükümlülükler	[16]	13.482.379	11.314.812
Uzun Vadeli Yükümlülükler		129.851.166	58.526.698
Uzun Vadeli Borçlanmalar	[5]	109.014.610	35.756.302
- Banka Kredileri		55.290.955	33.195.519
- Finansal Kiralama İşlemlerinden Borçlar		1.563.732	2.560.783
- Kiralama İşlemlerinden Borçlar		52.159.923	-
Ertelenmiş Gelirler	[18]	3.596.663	1.750.467
Uzun Vadeli Karşılıklar		6.107.018	4.320.617
- Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Karşılıklar	[15]	6.107.018	4.320.617
Cari Dönem Vergisiyle İlgili Borçlar	[17]	11.132.875	16.699.312
Özkaynaklar	[20]	94.183.749	83.905.994
Ana Ortaklığa Ait Özkaynaklar		71.816.846	63.723.594
Ödenmiş Sermaye		24.000.000	24.000.000
Geri Alınmış Paylar (-)		(6.424.650)	(6.901.748)
Kâr veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacak Birikmiş Diğer Kapsamlı Gelirler veya Giderler		17.783.985	18.909.056
- Yeniden Değerleme Ölçüm Kazanç /(Kayıpları)		22.522.283	22.522.283
- Tanımlanmış Fayda Planları Yeniden Ölçüm Kazanç / (Kayıpları)		(4.738.298)	(3.613.227)
Kâr veya Zararda Yeniden Sınıflandırılacak Birikmiş Diğer Kapsamlı Gelirler veya Giderler		903.698	372.543
- Yabancı Para Çevrim Farkları		903.698	372.543
Kârdan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler		10.882.318	10.475.466
Geçmiş Yıllar Kâr/(Zararları)		16.403.271	8.528.016
Net Dönem Kârı/(Zararı)		8.268.224	8.340.261
Kontrol Gücü Olmayan Paylar		22.366.903	20.182.400
Toplam Kaynaklar ve Özkaynaklar		372.853.439	286.698.991

İlişikteki dipnotlar konsolide finansal tabloların tamamlayıcı bir parçasıdır.

	Dipnot No	01.01.2019 31.12.2019	01.01.2018 31.12.2018
Kâr veya Zarar Tablosu			
Hasılat	[21]	335.229.041	286.107.305
Satışların Maliyeti (-)	[21]	(294.121.082)	(247.514.456)
Brüt Kâr/(Zarar)		41.107.959	38.592.849
Genel Yönetim Giderleri (-)	[22]	(12.548.610)	(8.934.764)
Pazarlama Satış ve Dağıtım Giderleri (-)	[22]	(2.441.407)	(2.513.512)
Esas Faaliyetlerden Diğer Gelirler	[23]	692.070	1.895.758
Esas Faaliyetlerden Diğer Giderler (-)	[24]	(6.620.995)	(3.497.339)
Esas Faaliyet Kârı/(Zararı)		20.189.017	25.542.992
Yatırım Faaliyetlerinden Gelirler	[25]	280.399	241.053
Finansman Gideri Öncesi Faaliyet Kârı/(Zararı)		20.469.416	25.784.045
Finansman Gelirleri	[26]	9.680.984	6.569.756
Finansman Giderleri (-)	[27]	(26.420.349)	(18.973.527)
Vergi Öncesi Kârı/(Zararı)		3.730.051	13.380.274
Vergi Gelir/(Gideri)	[28]	7.276.726	(49.398)
Dönemin Vergi Gideri		(1.107.128)	(1.216.227)
Ertelenmiş Vergi Geliri/(Gideri)		8.383.854	1.166.829
Dönem Net Kârı/(Zararı)		11.006.777	13.330.876
Dönem Kâr/(Zararının) Dağılımı		11.006.777	13.330.876
Kontrol Gücü Olmayan Paylar		2.738.553	4.990.615
Ana Ortaklık Payları		8.268.224	8.340.261
Hisse Başına Kazanç	[29]	0,34451	0,34751
Kâr veya Zarar ve Diğer Kapsamlı Gelir Tablosu		01.01.2019 31.12.2019	01.01.2018 31.12.2018
Dönem Net Kârı/(Zararı)		11.006.777	13.330.876
Kâr veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacaklar	[20]	(1.125.071)	(1.225.413)
Tanımlanmış Fayda Planları Yeniden Ölçüm Kazançları/(Kayıpları)		(1.442.400)	(1.570.470)
Vergi Gelir/(Gideri)		317.329	345.057
Kâr veya Zarar Olarak Yeniden Sınıflandırılacaklar		531.155	619.880
Yabancı Para Çevrim Farklarındaki Değişim		531.155	619.880
Diğer Kapsamlı Gelir (Vergi Sonrası)		(593.916)	(605.533)
Toplam Kapsamlı Gelir		10.412.861	12.725.343
Toplam Kapsamlı Gelirin Dağılımı		10.412.861	12.725.343
Kontrol Gücü Olmayan Paylar		2.738.553	4.990.615
Ana Ortaklık Payları		7.674.308	7.734.728

LOKMAN HEKİM ENGÜRÜSAĞ SAĞLIK, TURİZM, EĞİTİM HİZMETLERİ VE İNŞAAT TAAHHÜT A.Ş.

1 Ocak –31 Aralık 2019 Hesap Dönemine Ait Özkaynak Değişim Tablosu

(Tutarlar Aksi Belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") Olarak İfade Edilmiştir.)

			Kâr veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacak Birikmiş Diğer Kapsamlı Gelirler ve Giderler		Kâr veya Zararda Yeniden Sınıflandırılacak Birikmiş Diğer Kapsamlı Gelirler ve Giderler		Birikmiş Kârlar			
	Ödenmiş Sermaye	Geri Alınmış Paylar (-)	MDV Yeniden Değerleme ve Ölçüm Kazanç/(Kayıpları)	Tanımlanmış Fayda Planları Yeniden Ölçüm Kazanç/(Kayıpları)	Yabancı Para Çevrim Farkları	Kârdan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler	Geçmiş Yıllar Kâr/(Zararları)	Net Dönem Kâr/(Zararı)	Kontrol Gücü Olmayan Paylar	TOPLAM
01.01.2018	24.000.000	(4.619.179)	22.522.283	(2.387.814)	(247.337)	7.036.533	7.882.990	6.293.602	17.641.785	78.122.863
Transferler	-	-	-	-	-	1.156.364	5.137.238	(6.293.602)	-	-
Yabancı Para Çevrim Farkları	-	-	-	-	619.880	-	-	-	-	619.880
Tanımlanmış Fayda Planları Yeniden Ölçüm Kazanç/(Kayıpları)	-	-	-	(1.570.470)	-	-	-	-	-	(1.570.470)
Vergi Geliri/(Gideri)	-	-	-	345.057	-	-	-	-	-	345.057
Geri Alınan Paylar	-	(2.282.569)	-	-	-	2.282.569	(2.282.569)	-	-	(2.282.569)
Nakit Kâr Payı Dağıtımı	-	-	-	-	-	-	(2.209.643)	-	(2.450.000)	(4.659.643)
Dönem Kâr/(Zararı)	-	-	-	-	-	-	-	8.340.261	4.990.615	13.330.876
31.12.2018	24.000.000	(6.901.748)	22.522.283	(3.613.227)	372.543	10.475.466	8.528.016	8.340.261	20.182.400	83.905.994
01.01.2019	24.000.000	(6.901.748)	22.522.283	(3.613.227)	372.543	10.475.466	8.528.016	8.340.261	20.182.400	83.905.994
Muhasebe Politikalarındaki Değişikliklere İlişkin Düzeltmeler (TFRS 16)	-	-	-	-	-	-	(740.732)	-	-	(740.732)
Transferler	-	-	-	-	-	883.950	7.456.311	(8.340.261)	-	-
Yabancı Para Çevrim Farkları	-	-	-	-	531.155	-	-	-	-	531.155
Tanımlanmış Fayda Planları Yeniden Ölçüm Kazanç/(Kayıpları)	-	-	-	(1.442.400)	-	-	-	-	-	(1.442.400)
Vergi Geliri/(Gideri)	-	-	-	317.329	-	-	-	-	-	317.329
Geri Alınan Paylar	-	477.098	-	-	-	(477.098)	2.262.531	-	-	2.262.531
Nakit Kâr Payı Dağıtımı	-	-	-	-	-	-	(1.102.855)	-	-	(1.102.855)
Azınlık Payları	-	-	-	-	-	-	-	-	(554.050)	(554.050)
Dönem Kâr/(Zararı)	-	-	-	-	-	-	-	8.268.224	2.738.553	11.006.777
31.12.2019	24.000.000	(6.424.650)	22.522.283	(4.738.298)	903.698	10.882.318	16.403.271	8.268.224	22.366.903	94.183.749

İlişikteki dipnotlar konsolide finansal tabloların tamamlayıcı bir parçasıdır.

LOKMAN HEKİM ENGÜRÜSAĞ SAĞLIK, TURİZM, EĞİTİM HİZMETLERİ VE İNŞAAT TAAHHÜT A.Ş.

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait Nakit Akım Tablosu

(Tutarlar Aksi Belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") Olarak İfade Edilmiştir.)

	Dipnot No	01.01.2019 31.12.2019	01.01.2018 31.12.2018
A. İşletme Faaliyetlerinden Nakit Akımları		17.385.110	(19.266.422)
Dönem Kârı/(Zararı)		8.268.224	8.340.261
Dönem Net Kârı/(Zararı) Mutabakatı İle İlgili Düzeltmeler;		3.513.231	6.845.330
Amortisman ve İtfa Gideri İle İlgili Düzeltmeler	[10-11]	17.692.177	9.277.175
Değer Düşüklüğü (İptali) İle İlgili Düzeltmeler		1.473.496	780.507
Alacaklarda Değer Düşüklüğü (İptali) ile İlgili Düzeltmeler	[6]	1.473.496	780.507
Karşılıklar İle İlgili Düzeltmeler		1.786.401	611.400
Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Karşılıklar (İptali) ile İlgili Düzeltmeler	[19]	1.786.401	611.400
Faiz Gelirleri ve (Giderleri) İle İlgili Düzeltmeler		158.358	-
Faiz Giderleri ile İlgili Düzeltmeler		158.358	-
Gerçekleşmemiş Yabancı Para Çevrim Farkları İle İlgili Düzeltmeler	[20]	531.155	619.880
Vergi Geliri/(Gideri) İle İlgili Düzeltmeler	[28]	(14.830.831)	(1.511.886)
Nakit Dışı Kalemlere İlişkin Diğer Düzeltmeler	[16]	(3.297.525)	(2.931.746)
İşletme Sermayesinde Gerçekleşen Değişimler		6.756.510	(29.792.370)
Ticari Alacaklardaki (Azalış)/Artış ile İlgili Düzeltmeler		(5.587.154)	(3.406.169)
İlişkili Taraflardan Ticari Alacaklardaki Azalış (Artış)	[30]	5.264	(5.264)
İlişkili Olmayan Taraflardan Ticari Alacaklardaki (Azalış)/Artış	[6]	(5.592.418)	(3.400.905)
Faaliyetlerle İlgili Diğer Alacaklardaki (Azalış)/Artış ile İlgili Düzeltmeler		1.987.696	(4.458.249)
İlişkili Taraflardan Faaliyetlerle İlgili Diğer Alacaklardaki (Azalış)/ Artış	[30]	2.064.683	(4.388.798)
İlişkili Olmayan Taraflardan Faaliyetlerle İlgili Diğer Alacaklardaki (Azalış)/Artış	[7]	(76.987)	(69.451)
Stoklardaki (Azalışlar)/Artışlar İle İlgili Düzeltmeler	[8]	(386.802)	(9.739.733)
Peşin Ödenmiş Giderlerdeki (Azalış)/Artış	[18]	6.175.645	(15.208.091)
Ticari Borçlardaki Artış/(Azalış) ile İlgili Düzeltmeler		2.587.727	5.923.289
İlişkili Taraflara Ticari Borçlardaki Artış/(Azalış)	[30]	353.408	817.501
İlişkili Olmayan Taraflara Ticari Borçlardaki Artış/(Azalış)	[6]	2.234.319	5.105.788
Çalışanlara Sağlanan Faydalar Kapsamında Borçlardaki Artış/(Azalış)	[19]	1.025.300	(1.359.045)
Faaliyetlerle İlgili Diğer Borçlardaki Artış/(Azalış) ile İlgili Düzeltmeler		506.463	(73.328)
İlişkili Taraflara Faaliyetlerle İlgili Diğer Borçlardaki Artış/(Azalış)	[30]	(4.300)	-
İlişkili Olmayan Taraflara Faaliyetlerle İlgili Diğer Borçlardaki Artış/(Azalış)	[7]	510.763	(73.328)
Ertelenmiş Gelirlerdeki Artış/(Azalış)	[18]	495.013	(141.664)
İşletme Sermayesinde Gerçekleşen Diğer Artış/(Azalış) ile İlgili Düzeltmeler		(47.378)	(1.329.380)
Faaliyetlerle İlgili Diğer Varlıklardaki (Azalış)/Artış	[16]	(224.383)	(5.676)
Faaliyetlerle İlgili Diğer Yükümlülüklerdeki Artış/(Azalış)	[16]	177.005	(1.323.704)
Faaliyetlerden Elde Edilen Nakit Akışları		18.537.965	(14.606.779)
Ödenen Temettüler		(1.152.855)	(4.659.643)
B. Yatırım Faaliyetlerinden Kaynaklanan Nakit Akışları		(23.471.330)	(28.082.370)
Maddi ve Maddi Olmayan Duran Varlıkların Alımından Kaynaklanan Nakit Çıkışları	[10,11]	(23.471.330)	(28.082.370)
C. Finansman Faaliyetlerinden Nakit Akışları		11.179.032	46.626.607
Borçlanmadan Kaynaklanan Nakit Girişleri	[5]	202.327.281	184.147.590
Kredilerden Nakit Girişleri		202.327.281	184.147.590
Borç Ödemelerine İlişkin Nakit Çıkışları	[5]	(191.148.249)	(137.520.983)
Kredi Geri Ödemelerine İlişkin Nakit Çıkışları		(191.148.249)	(137.520.983)
Yabancı Para Çevrim Farklarının Etkisinden Önce Nakit ve Nakit Benzerlerindeki Net Artış/(Azalış)		5.092.812	(722.185)
D. Yabancı Para Çevrim Farklarının Nakit ve Nakit Benzerleri Üzerindeki Etkisi		-	-
Nakit ve Nakit Benzerlerindeki Net Artış/(Azalış)		5.092.812	(722.185)
E. Dönem Başındaki Nakit ve Nakit Benzerleri Mevcudu	[4]	1.235.170	1.957.355
F. Dönem Sonundaki Nakit ve Nakit Benzerleri Mevcudu	[4]	6.327.982	1.235.170

İlişikteki dipnotlar konsolide finansal tabloların tamamlayıcı bir parçasıdır.

1. ŞİRKET'İN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU

Lokman Hekim Engürüsağ Sağlık, Turizm, Eğitim Hizmetleri ve İnşaat Taahhüt A.Ş. ("Ana Ortaklık", "Grup" veya "Şirket") 1996 yılında Ankara'da kurulmuştur. İlk olarak tıbbi malzeme satışı ile tıbbi araç-gereç temin hizmetleri alanında faaliyet göstermeye başlamıştır.

Şirket, 23 Mayıs 2010 tarihinde yapılan 2009 yılı olağan genel kurulu sonrasında ana sözleşme değişikliğine gitmiş ve bu değişikliğe istinaden Şirket'in Engürüsağ Sağlık, Turizm, Eğitim Hizmetleri ve İnşaat Taahhüt A.Ş. olan unvanı Lokman Hekim Engürüsağ Sağlık, Turizm, Eğitim Hizmetleri ve İnşaat Taahhüt A.Ş. olarak değiştirilmiştir.

Şirket'in kayıtlı adresi General Tevfik Sağlam Caddesi No: 119 Etlik/Ankara'dır.

Ana ortaklığın sermaye ve ortaklık yapısı aşağıdaki gibidir;

	31.12.2019		31.12.2018	
	TL	%	TL	%
A Grubu	193.208	0,81	193.208	0,81
B Grubu	23.806.792	99,19	23.806.792	99,19
Toplam	24.000.000	100	24.000.000	100

A Grubu hisseler nama yazılı olup borsada satışa konu edilemez, 3. şahıslara kısmen devredilemez, hisselerin satışında öncelik gerçek (tarafar arasında müştereken tespit edilen değer) değer üzerinden diğer A grubu hissedarların olup uyumsuzluk halinde hisse değer tespiti bir aylık süre zarfında müştereken tespit edilecek bağımsız denetim kuruluştan tarafından yapılır. A grubu hisselerin devrinde, devir alacak bir veya birden fazla A grubu hissedar olması durumunda hisseler eşit olarak devredilir. Değeri tespit edilmiş olan A grubu hisseleri devralacak A grubu hissedar bulunmazsa hissedar hisselerini 3.kişilere tespit edilen değer üzerinde satmakta serbesttir.

Şirketin işleri ve idaresi Genel Kurul tarafından seçilen asgari 7 veya 9 kişiden oluşan yönetim kurulu tarafından idare edilir. Genel kurulca seçilecek yönetim kurulunun 7 kişiden oluşması durumunda 5'ini ve 9 Kişiden oluşması durumunda ise 6'sını A Grubu payların en az %51'ine sahip ortaklarının müştereken gösterecekleri adaylar arasından genel kurulca seçilmesi şarttır.

B grubu hisseler herhangi bir imtiyaz tanınmamıştır.

Grup içinde yer alan, konsolidasyona tabi tutulan, doğrudan, bağıli ortaklıklar ve bunların faaliyet alanları ile iştirak oranları aşağıdaki gibidir;

Şirket	Faaliyet Konusu	İştirak Oranı (%)	
		31.12.2019	31.12.2018
Lokman Hekim Van Sağlık Hiz. ve İnş. Taah. A.Ş.	Sağlık Hizmeti	51	51
Hay Süt ve Süt Ürünleri Hay. Gıda İth. İhr. A.Ş.*	Süt, Hayvancılık	100	95,01
Engürüsağ Genel Ticaret Ltd. Şti. (Erbil)	Sağlık Hizmeti	95	95
Lokman Hekim Tıp Merkezleri A.Ş.**	Sağlık Hizmeti	100	100
Her Yerde Sağlık ve Elektronik Tic. A.Ş.***	E-Sağlık Hizmeti	100	-

(*) Şirket'in bağıli ortağı olan Hay Süt ve Süt Ürünleri Hayvancılık Gıda İth. İhr. A.Ş. sermayesi 11.100.000 adet olup, 555.000 adedi imtiyazlı, 10.545.000 adedi ise B grubu hisselerinden oluşmaktadır. Şirket dönem içerisinde hisse alımı yapmak suretiyle sermayenin tamamına sahip olmuştur.

(**) Şirket sahip olduğu %49 oranındaki A grubu nama yazılı paylar ile yönetim temsilinde minimum %66, kâr payında %100 oranında hak sahibi olduğu için finansal tablolara tam konsolidasyon yöntemi ile dahil edilmiştir.

(***) Şirket'in bağıli ortağı olan Her Yerde Sağlık ve Elektronik Tic. A.Ş. sermayesi her biri 1 TL nominal değerinde 100.000 adet A grubu ve 400.000 adet B grubu paya ayrılmış toplam 500.000 TL değerinde nakden taahhüt edilerek 19.07.2019 tarihinde tescil edilerek kurulmuştur. Nakden taahhüt edilen payların 1/4'üne isabet eden sermaye tutarı Lokman Hekim Engürüsağ Sağlık, Turizm, Eğitim Hizmetleri ve İnşaat Taahhüt A.Ş. tarafından şirketin tescilinden önce ödenmiştir.

Özel Lokman Hekim Etlik Hastanesi;

Ankara Etlik semtinde 2.900 m2 kapalı alan üzerinde 5 katlı hastane binası 1999 yılında 15 yıllığına kiralanmıştır, 2014 yılında kira sözleşmesi 5+5 yıl olarak yenilenmiştir. Hastanede 2 ameliyathane, 2 doğumhane, 3 Yeni doğan yoğun bakım kuvvüzü, 3 yoğun bakım yatağı ve 31 hasta yatağı mevcut olup toplam 37 yatak kapasitesine sahiptir.

Şirket hastanenin büyütülmesi amacıyla yan binadaki bağımsız bölümleri satın almıştır, ilave hastane binası inşa çalışmaları 2017 yılı içerisinde başlamış olup ilave yapılan kısmın 2020 yılının ilk yarısında hizmete açılması planlanmaktadır.

Hastane, TUV-CERT ISO 9001:2008 Kalite Yönetim Sistemi Belgesine ve Sağlık Bakanlığı ile UNICEF tarafından yürütülen Bebek Dostu Hastane Projesine destek vermekte olup bu kapsam Bebek Dostu Hastane belgesine sahiptir.

Sağlık Bakanlığı tarafından yapılan Sağlıkta Kalite Değerlendirme (SKS) denetimi neticesinde 100 üzerinden 92,84 puan almıştır.

Özel Lokman Hekim Ankara Hastanesi;

Ankara'nın Sincan ilçesinde 17.500 m2 kapalı alana kurulu olan 8 katlı hastane binası Şirket'in kendisine aittir. Hastanede 6 tam teşekküllü ameliyathane, Hava Ambulansı ile gelecek hastaları kabul etmek üzere bir adet helikopter pisti bulunmaktadır. Hastane bünyesinde 51 yataklı Genel Yoğun Bakım, 6 yataklı kalp damar cerrahi yoğun bakım ünitesi, 4 yataklı koroner yoğun bakım ve 21 adet kuvvüzlü yenidoğan yoğun bakım ünitesi ve 134 hasta yatağı mevcut olup toplam 216 yatak kapasitesine sahiptir.

Hastane Sağlık Bakanlığı ile UNICEF tarafından yürütülen Bebek Dostu Hastane Projesine destek vermekte olup bu kapsam Bebek Dostu Hastane belgesini almaya hak kazanmıştır.

Sağlık Bakanlığı tarafından yapılan Sağlıkta Kalite Değerlendirme (SKS) denetimi neticesinde 100 üzerinden 98,95 puan almıştır.

31.12.2019 tarihinde Sağlık Bakanlığı onayını tebliğ alarak 01.01.2020 itibarıyla Lokman Hekim Ankara Hastanesinin gayrimenkulü dâhil tüm sabit kıymetleri, Lokman Hekim Üniversitesine 3 yıl süreyle kiralanmış olup, hastanede 31.12.2019 itibarıyla tüm çalışanlar da Lokman Hekim Üniversitesi'ne devredilmiştir.

Lokman Hekim Ankara Hastanesi'ne ait Hastane ruhsatı, Üniversite hastanesi işletmesi devam ettiği sürece Lokman Hekim Üniversitesi'ne şartlı olarak başlanmıştır olup, Lokman Hekim Ankara Hastanesi, 01.01.2020 tarihi itibarıyla Lokman Hekim Üniversitesi Eğitim Araştırma Hastanesi unvanıyla Lokman Hekim Üniversitesi tarafından işletilecektir.

Özel Lokman Hekim Akay Hastanesi;

Ankara'nın Çankaya ilçesinde yaklaşık 18.000 m2 kapalı alana kurulu olan 11 katlı hastane binası 15 yıllığına kiralanarak 01.08.2016 itibarıyla sağlık hizmeti sunumuna başlamıştır. Hastane bünyesinde 3 yataklı dahili yoğun bakım, 4 yataklı koroner yoğun bakım, 3 yataklı cerrahi yoğun bakım, 6 kuvvüzlü yeni doğan yoğun bakım, 9 yataklı KVC yoğun bakım ünitesi ve 101 hasta yatağı mevcut olup toplam 126 yatak kapasitesine sahiptir.

Özel Lokman Hekim Akay Hastanesi TQCSI ISO 9001:2008 Kalite Yönetim Sistemi Standartları belgesine ve Sağlık Bakanlığı ile UNICEF tarafından yürütülen Bebek Dostu Hastane Projesine destek vermekte olup bu kapsam Bebek Dostu Hastane belgesine sahiptir.

Sağlık Bakanlığı tarafından yapılan Sağlıkta Kalite Değerlendirme (SKS) denetimi neticesinde 100 üzerinden 96,03 puan almıştır.

Özel Lokman Hekim Van Hastanesi;

Van'ın merkezinde yaklaşık 12.500 m2 kapalı alana kurulu olan 9 katlı hastanede 5 tam teşekküllü ameliyathane, Hastane bünyesinde 16 yataklı dahili yoğun bakım, 15 yataklı cerrahi yoğun bakım, 5 yataklı KVC yoğun bakım, 17 yataklı koroner yoğun bakım, 64 kuvvüzlü yeni doğan yoğun bakım ünitesi ve 99 hasta yatağı mevcut olup toplam 216 yatak kapasitesine sahiptir.

Sağlık Bakanlığı tarafından yapılan Sağlıkta Kalite Değerlendirme (SKS) denetimi neticesinde 100 üzerinden 96,65 puan almıştır.

Özel Lokman Hekim Hayat Hastanesi;

Van'ın merkezinde yaklaşık 4.500 m2 kapalı alana kurulu olan 5 katlı hastanede 2 adet ameliyathane, 13 yataklı dahili ve cerrahi yoğun bakım, 26 kuvüzlü yeni doğan yoğun bakım ünitesi ve 30 hasta yatağı mevcut olup toplam 69 yatak kapasitesine sahiptir.

Sağlık Bakanlığı tarafından yapılan Sağlıkta Kalite Değerlendirme (SKS) denetimi neticesinde 100 üzerinden 96,95 puan almıştır.

Engürüsağ Genel Ticaret Ltd. Şti.

Irak-Erbil şehrinde 2013 yılında kurulan şirkete %95 oranında iştirak edilmiştir. Görüntüleme ve tanı merkezi hizmeti vermek üzere kurulan şirket, yaklaşık 2.000 m2 kapalı alanda faaliyet göstermektedir. Merkezde radyoloji ve laboratuvar birimleri bulunmaktadır.

Hay Süt ve Süt Ürünleri Hayvancılık Gıda İth. İhr. A.Ş.

Ankara'nın Haymana ve Bala ilçelerinde faaliyet göstermektedir. Şirketin sermayesi her biri 1 TL nominal değerinde 11.100.000 adet nama yazılı hisseye ayrılmıştır. Sermayenin; 555.000 adedi imtiyazlı olup A grubu, 10.545.000 adedi ise B grubu hisselerinden oluşmaktadır. Şirkete %100 oranında iştirak edilmiştir. Hay Süt Avrupa standartlarında ve arılık belgesine sahip işletme olarak süt üretimi ve besi hayvancılığı yapmaktadır.

Lokman Hekim Demet Tıp Merkezleri A.Ş.

Ankara'nın Yenimahalle ilçesinde Demetevler semtinde 2.400 m² kapalı alanda, ayakta tedavi ve sağlık hizmeti verilmek üzere 12.04.2016 tarihinde 50.000 TL sermaye ile kurulmuş ve 11.10.2016 tarihinde hasta kabulüne başlanmıştır.

Ayakta Teşhis ve Tedavi Yapılan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkındaki Yönetmeliğe göre şirketin sermayesindeki ortaklığı %49 oranında sınırlandırılmıştır. Ana ortaklığın sahip olduğu (%49) ve ön alım hakkına sahip olarak kuruluş esnasında bedelini ödemiş olduğu (%51) hisselerle birlikte pay oranı %100'dür. Kâr payının tamamı ana ortaklığa aittir.

Her Yerde Sağlık ve Elektronik Tic. A.Ş. (HYSET)

Teknopark Ankara'da 500.000 TL sermaye ile kurulan Her Yerde Sağlık (HYSET) sağlıkta dijital dönüşüm ve pazarlama konularında faaliyet gösterecektir. HYSET, Anlaşmalı Sağlık Hizmet sunucularının verdiği hizmetlerin içeriği, sunum şekli ve fiyatlarının karşılaştırılabildiği, randevusunun oluşturulup satın alınabildiği ve gerçek kullanıcı deneyimlerinin paylaşıldığı bir platform olarak tasarlanmıştır. Şirkete kuruluşunda %100 oranında iştirak edilmiştir.

Laboratuvarlar;

Hastanelerin bünyesinde bulunan laboratuvarlar, merkezi Kanada'da bulunan ONEWORLD ACCURACY üyesidir ve Harici Kalite Kontrol Programları ile laboratuvar cihazları ve ölçüm sonuçlarının güvenilirliği düzenli olarak kontrol edilmektedir.

Tıbbi Birimler;

Anestezi re-animasyon, beslenme ve diyet, beyin ve sinir cerrahi, çocuk sağlığı ve hastalıkları, dermatoloji, radyoloji, fiziksel tıp ve rehabilitasyon, gastroenteroloji, genel cerrahi, göğüs hastalıkları, göz hastalıkları, hematoloji, iç hastalıkları, kadın hastalıkları ve doğum, kardiyoloji, kalp ve damar cerrahisi, kulak burun boğaz, nöroloji, nefroloji, ortopedi ve travmatoloji, üroloji, diş hekimliği, göğüs cerrahisi, endokrinoloji, psikiyatri, çocuk cerrahisi, plastik rekonstrüktif ve estetik cerrahi, acil tıp, biyokimya, mikrobiyoloji, enfeksiyon hastalıkları, patoloji, girişimsel radyoloji, tıbbi onkoloji.

Personel;

Görev	31.12.2019	31.12.2018
Doktor	296	282
Sağlık Hizmetleri	812	830
Sağlık Destek Hizmetleri	501	459
İdari Destek Hizmetleri	407	403
İdari Kadro	98	110
Veteriner ve İşçiler	12	11
Toplam	2.126	2.095

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR

2.1. Sunuma İlişkin Temel Esaslar

2.1.1.1. Yasal Defterler ve Finansal Tablolar;

Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ("KGK"), 5411 sayılı Bankacılık Kanunu, 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu, 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu ve 4683 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu kapsamında faaliyet gösteren banka, sigorta şirketleri, sermaye piyasası kurumları gibi finansal kuruluşlar dışında, Türkiye Muhasebe Standartları ("TMS") ve Türkiye Finansal Raporlama Standartları ("TFRS")'ni uygulamakla yükümlü şirketlerin, Uluslararası Muhasebe/Finansal Raporlama Standartları ile uyumlu TMS/TFRS kapsamında hazırlayacakları finansal tablolara ilişkin "Finansal Tablo Örnekleri ve Kullanım Rehberi"ni, 20 Mayıs 2013 tarih ve 28652 sayılı Resmi Gazete'de yayımlamıştır.

Sermaye Piyasası Kurulu ("SPK")'nın II-14.1 Sayılı "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği" ("II-14.1 Sayılı Tebliğ") uyarınca, ihraç ettiği sermaye piyasası araçları bir borsada işlem gören ortaklıklar ile yatırım fonları, konut finansmanı ve varlık finansmanı fonları hariç sermaye piyasası kurumları, finansal tablolarını TMS/TFRS'ye uygun olarak hazırlamak zorundadırlar.

SPK'nın 7 Haziran 2013 tarih ve 20/670 sayılı toplantısında alınan Karar uyarınca II-14.1 Sayılı Tebliğ kapsamına giren sermaye piyasası araçları bir borsada işlem gören anonim ortaklıklar ile yatırım fonları, konut finansmanı ve varlık finansmanı fonları hariç sermaye piyasası kurumları için 31 Mart 2013 tarihinden sonra sona eren ara dönemlerden itibaren SPK'nın 7 Haziran 2013 tarih ve 2013/19 sayılı Haftalık Bülteni ile ilan edilen formatlar yürürlüğe konulmuştur. Şirket 30 Haziran 2013 tarihi itibarıyla hazırlanan konsolide finansal tablolarını yukarıda açıklanan standartlara uygun olarak hazırlamıştır.

SPK, 17 Mart 2005 tarihinde almış olduğu bir kararla, Türkiye'de faaliyette bulunan ve SPK Finansal Raporlama formatlarına uygun finansal tablo hazırlayan şirketler için, 1 Ocak 2005 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere enflasyon muhasebesi uygulamasının gerekli olmadığını ilan etmiştir. Dolayısıyla finansal tablolarda, 1 Ocak 2005 tarihinden başlamak kaydıyla, 29 No'lu "Yüksek Enflasyonlu Ekonomilerde Finansal Raporlama" standardı ("TMS 29") uygulanmamıştır.

Şirket, kanuni finansal tablolarını Türk Ticaret Kanunu'na ("TTK"), vergi mevzuatına ve T.C. Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan Tek Düzen Hesap Planı'na uygun olarak tutmakta ve Türk Lirası cinsinden hazırlamaktadır.

Konsolide finansal tablolar, tarihi maliyet esasına göre hazırlanmış kanuni kayıtlara TMS/TFRS'ye uygun sunumun yapılması amacıyla gerekli düzeltme ve sınıflandırmalar yansıtılarak düzenlenmiştir.

2.1.2. Konsolidasyon Esasları:

Şirket	Faaliyet Konusu	İştirak Oranı (%)	
		31.12.2019	31.12.2018
Lokman Hekim Van Sağlık Hiz. ve İnş. Taah. A.Ş.	Sağlık Hizmeti	51	51
Hay Süt ve Süt Ürünleri Hayv. Gıda İth. İhr. A.Ş.	Süt, Hayvancılık	100	95,01
Engürüsağ Genel Tic. Ltd. Şti. (Erbil)	Sağlık Hizmeti	95	95
Lokman Hekim Tıp Merkezleri A.Ş.*	Sağlık Hizmeti	100	100
Her Yerde Sağlık ve Elektronik Tic. A.Ş.	E-Sağlık Hizmeti	100	-

Yukarıdaki şirketlerin tamamı aşağıda açıklanan esaslar çerçevesinde konsolidasyona tabi tutulmuştur.

(*) Bu oran Şirketin sahip olduğu %49 oranındaki A grubu nama yazılı payları ve %51 oranındaki ön alım bedeli şirket kuruluşunda ana ortaklık tarafından ödenmiş B Grubu payları ifade etmektedir. A Grubu paylar Yönetim temsilinde %66 ve kâr payında %100 oranında imtiyaz sağlamaktadır. Bu nedenle Şirket tam konsolidasyon yöntemi ile finansal tablolara dahil edilmiştir.

Konsolidasyon Yöntemi

- Konsolide edilen ortaklıkların finansal durum tablosu ve kapsamlı gelir tablosu kalemleri birbirlerine eklenme suretiyle konsolide edilmiştir. Ana Ortaklığın konsolide edilen bağlı ortaklıklarında sahip olduğu payların defter değeri bağlı ortaklığın özsermaye hesapları ile karşılıklı olarak mahsup edilmiştir.
- Konsolidasyon kapsamındaki ortaklıkların birbirlerinden olan alacak ve borçları ile konsolidasyon kapsamındaki ortaklıkların birbirlerinden yapmış oldukları mal ve hizmet satışları, birbirleriyle olan işlemleri nedeniyle oluşmuş gelir ve gider kalemleri karşılıklı olarak mahsup edilmiştir.
- Konsolidasyon yöntemine tabi ortaklıkların birbirlerinden satın almış oldukları dönen ve duran varlıklar, bu varlıkların konsolidasyon kapsamındaki ortaklıklara olan elde etme maliyetleri üzerinden gösterilmesini sağlayacak düzeltmeler yapılmak suretiyle bulunan tutarları üzerinden konsolide finansal durum tablosunda gösterilmiştir.
- Konsolidasyon kapsamındaki bağlı ortaklıkların ödenmiş/çıkarılmış sermaye dahil bütün özsermaye hesap grubu kalemlerinden, ana ortaklık ve bağlı ortaklıklar dışı paylara isabet eden tutarlar indirilir ve konsolide finansal durum tablosunun özsermaye hesap grubundan önce, "Kontrol Gücü Olmayan Paylar" hesap grubu adıyla gösterilir. Şirketin iştiraki olan Lokman Hekim Tıp Merkezleri A.Ş.'de %100 oranında kârdan pay alma hakkı ana ortaklıkta olduğu için azınlık payı hesaplanmamıştır.
- Konsolidasyon kapsamındaki ortaklığın bağlı ortaklık haline geldiği tarih itibarıyla ve daha sonraki pay alımlarında bir defaya mahsus olmak üzere, ana ortaklığın bağlı ortaklığın sermayesinde sahip olduğu payların elde etme maliyeti, bu payların alım tarihi itibarıyla bağlı ortaklığın makul değere göre değerlendirilmiş finansal durum tablosundaki özsermayesinde temsil ettiği değerden mahsup edilir.
- Şirket tarafından iktisaplar satın alma yöntemi ile muhasebeleştirilir. Bu yöntemde, iktisap, maliyet esas alınarak kayıtlara yansıtılır. Şirket iktisap tarihinden itibaren, iktisap ettiği işletmenin faaliyet sonuçlarını konsolide kapsamlı gelir tablosuna dahil eder ve bu tarihte finansal durum tablosunda iktisap edilenin tanımlanabilir her bir varlık ve borcunu, ayrıca varsa iktisap nedeniyle ortaya çıkan şerefiye veya negatif şerefiyeyi finansal durum tablosuna alır.

2.1.3. Fonksiyonel Para Birimi:

Şirket'in fonksiyonel para birimi Türk Lirası (TL) olup, ilişikteki finansal tablolar ve dipnotlar Türk Lirası (TL) cinsinden sunulmuştur.

2.1.4. Uygunluk Beyanı:

Şirket'in ilişikteki finansal tabloları **15.02.2020** tarihinde Şirket yönetim kurulu tarafından onaylanmıştır. İlişikteki finansal tabloları değiştirme yetkisine, Şirket'in genel kurulu ve/veya yasal otoriteler sahiptir.

2.1.5. Netleştirme/Mahsup

Finansal varlık ve yükümlülükler, gerekli kanuni hak olması, söz konusu varlık ve yükümlülükleri net olarak değerlendirmeye niyetli olması veya varlıkların elde edilmesi ile yükümlülüklerin yerine getirilmesinin birbirini takip ettiği durumlarda net olarak gösterilmiştir.

2.1.6. Yabancı Ülkelerde Faaliyet Gösteren Bağlı Ortaklıkların Finansal Tabloları

Yabancı ülkelerde faaliyet gösteren bağlı ortaklık, iştirak ve müşterek yönetime tabi teşebbüslerin finansal tabloları, faaliyet gösterdikleri ülkelerde geçerli olan mevzuata göre hazırlanmış olup Şirket'in muhasebe politikalarına uygunluk açısından gerekli düzeltme ve sınıflandırmalar yansıtılarak düzenlenmiştir.

Şirket'in, şirketlerinin fonksiyonel para birimi raporlama para biriminden farklı ise, raporlama para birimine aşağıdaki şekilde çevrilir;

- Finansal durum tablosundaki tüm varlık ve yükümlülükler, bilanço tarihindeki döviz kuru kullanılarak çevrilir.
- Kapsamlı gelir tablosundaki gelir ve giderler işlem tarihindeki döviz kuru kullanılarak çevrilir ve ortaya çıkan kur çevrim farkları özsermayede ve kapsamlı gelir tablosunda ayrı bir kalem olarak (yabancı para çevrim farkları) gösterilir.

2.1.7. Yeni ve Revize Edilmiş Türkiye Muhasebe/Finansal Raporlama Standartları:

Şirket, 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla sona eren yıla ait konsolide finansal tabloların hazırlanmasında esas alınan muhasebe politikalarını aşağıda özetlenen, KGK tarafından yayımlanan ve 1 Eylül 2018 tarihi itibarıyla geçerli yeni ve değiştirilmiş TFRS standartları ve TFRYK yorumları dışında önceki yılda kullanılanlar ile tutarlı olarak uygulanmıştır.

TFRS standartları ve TFRYK yorumları dışında önceki yılda kullanılanlar ile tutarlı olarak uygulanmıştır.

(a) 31 Aralık 2019 Tarihinden İtibaren Geçerli Olan Yeni Standart, Değişiklik ve Yorumlar

• TMS 7 Nakit Akış Tabloları (Değişiklikler)

KGK Aralık 2017'de, TMS 7 Nakit Akış Tabloları standardında değişikliklerini yayınlamıştır. Değişiklikler, Şirket'in, finansal tablo kullanıcılarının finansman faaliyetlerinden kaynaklanan yükümlülüklerdeki değişiklikleri değerlendirebilmeleri için gerekli açıklamaları, nakit akışlarından kaynaklanan değişiklikleri ve nakit akışı yaratmayan değişiklikleri içerecek şekilde sunması için TMS 7'ye açıklık getirilmesini amaçlamaktadır. Dipnot açıklamalarındaki iyileştirmeler, şirketlerin finansal borçlarındaki değişiklikler için bilgi sağlamasını gerektirmektedir. Değişiklikler, 1 Ocak 2017 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanacaktır.

- **TMS 12 Gelir Vergileri: Gerçekleşmemiş Zararlar için Ertelenmiş Vergi Varlıklarının Muhasebeleştirilmesi (Değişiklikler)**

KGK Aralık 2017’de, TMS 12 Gelir Vergileri standardında değişikliklerini yayınlamıştır. Yapılan değişiklikler gerçeğe uygun değeri ile ölçülen borçlanma araçlarına ilişkin ertelenmiş vergi muhasebeleştirilmesi konusunda açıklık getirmektedir. Değişiklikler; gerçekleşmemiş zararlar için ertelenmiş vergi varlıklarının muhasebeleştirilmesi hükümleri konusunda, uygulamadaki mevcut farklılıkları gidermeyi amaçlamaktadır. Değişiklikler, 1 Ocak 2017 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geriye dönük olarak uygulanacaktır. Erken uygulamaya izin verilmektedir. Ancak, değişikliklerin ilk kez uygulandığı dönem, karşılaştırmalı sunulan ilk dönemin açılış özkaynaklarındaki etki, açılış geçmiş yıllar kârları/(zararları) ve diğer özkaynak kalemleri arasında ayrıştırılmadan, açılış geçmiş yıllar kârları/(zararlarında) (ya da uygun olması durumunda bir diğer özkaynak kaleminde) muhasebeleştirilebilecektir. Şirket bu muafiyeti uygulaması durumunda, finansal tablo dipnotlarında açıklama yapacaktır. Değişiklik Şirket için geçerli değildir ve Şirket’in finansal durumu veya performansı üzerinde etkisi olmayacaktır.

- **TFRS 15 - Müşterilerle Yapılan Sözleşmelerden Doğan Hasılat**

KGK Eylül 2016’da TFRS 15 Müşterilerle Yapılan Sözleşmelerden Doğan Hasılat standardını yayınlamıştır. Yayınlanan bu standart, UMSK’nın Nisan 2016’da UFRS 15’e açıklık getirmek için yaptığı değişiklikleri de içermektedir. Standarttaki yeni beş aşamalı model, hasılatın muhasebeleştirme ve ölçüm ile ilgili gereklilikleri açıklamaktadır. Standart, müşterilerle yapılan sözleşmelerden doğan hasılatı uygulamaya uygun olup bir işletmenin olağan faaliyetleri ile ilgili olmayan bazı finansal olmayan varlıkların (örneğin maddi duran varlık çıkışları) satışının muhasebeleştirilip ölçülmesi için model oluşturmaktadır. TFRS 15’in uygulama tarihi 1 Ocak 2018 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleridir. TFRS 15’e geçiş için iki alternatif uygulama sunulmuştur; tam geriye dönük uygulama veya modifiye edilmiş geriye dönük uygulama. Söz konusu standardın Şirket finansal durumu veya performansı üzerinde etkisi olmayacaktır.

- **TFRS 9 Finansal Araçlar**

KGK, Ocak 2017’de TFRS 9 Finansal Araçlar’ı nihai haliyle yayınlamıştır. TFRS 9 finansal araçlar muhasebeleştirme projesinin üç yönünü: sınıflandırma ve ölçme, değer düşüklüğü ve finansal riskten korunma muhasebesini bir araya getirmektedir. TFRS 9 finansal varlıkların içinde yönetildikleri iş modelini ve nakit akım özelliklerini yansıtan akılcı, tek bir sınıflama ve ölçüm yaklaşımına dayanmaktadır. Bunun üzerine, kredi kayıplarının daha zamanlı muhasebeleştirilebilmesini sağlayacak ileriye yönelik bir ‘beklenen kredi kaybı’ modeli ile değer düşüklüğü muhasebesine tabi olan tüm finansal araçlara uygulanabilen tek bir model kurulmuştur. Buna ek olarak, TFRS 9, banka ve diğer işletmelerin, finansal borçlarını gerçeğe uygun değeri ile ölçme opsiyonunu seçtikleri durumlarda, kendi kredi değerliliklerindeki düşüşe bağlı olarak finansal borcun gerçeğe uygun değerindeki azalmadan dolayı kâr veya zarar tablosunda gelir kaydetmeleri sonucunu doğuran “kendi kredi riski” denilen konuyu ele almaktadır.

Standart ayrıca, risk yönetimi ekonomisini muhasebe uygulamaları ile daha iyi ilişkilendirebilmek için geliştirilmiş bir finansal riskten korunma modeli içermektedir. TFRS 9, 1 Ocak 2018 veya sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerlidir. Alternatif olarak, işletmeler, standarttaki diğer şartları uygulamadan, sadece “gerçeğe uygun değer değişimi kâr veya zarara yansıtılan” olarak belirlenmiş finansal yükümlülüklerin kazanç veya kayıplarının sunulmasına ilişkin hükümleri erken uygulamayı tercih edebilirler. Şirket, söz konusu standardın Şirket’in finansal tabloları üzerinde önemli bir etkisi olmayacağını öngörmektedir.

- **TFRS 16 Kiralamalar**

1 Ocak 2019 öncesinde anlaşmaya varılan sözleşmeler için Şirket, bir anlaşmanın kiralama işlemi olup olmadığını veya kiralama işlemi içerip içermediğini, ilgili anlaşmanın özüne dayandırıp;

- (a) anlaşmanın gerçekleşmesinin özel bir varlığın veya varlıkların kullanımına bağlı olup olmadığına ve
- (b) anlaşmanın ilgili varlığın kullanım hakkını devredip devretmediğine yönelik olarak bir değerlendirme yaparak belirlemiştir.

Şirket TFRS 16 standardının ilk uygulama tarihi olan 1 Ocak 2019 itibarıyla kolaylaştırıcı bir uygulama olarak sözleşmenin kiralama niteliği taşıyıp taşımadığını veya kiralama işlemi içerip içermediğini yeniden değerlendirmemiştir. Bunun yerine Şirket daha önce TMS 17 "Kiralama İşlemleri" ve TFRS Yorum 4 "Bir Anlaşmanın Kiralama İşlemi İçerip İçermediğinin Belirlenmesi" uygulanarak kiralama olarak tanımlanmış sözleşmelere TFRS 16 "Kiralamalar" standardını uygulamıştır. Daha önce TMS 17 "Kiralama İşlemleri" ve TFRS Yorum 4 "Bir Anlaşmanın Kiralama İşlemi İçerip İçermediğinin Belirlenmesi" uygulanarak kiralama işlemi içermeyen olarak tanımlanan sözleşmelere TFRS 16 "Kiralamalar" standardı uygulanmamıştır.

Bu nedenle geçmiş yıllara ait konsolide finansal tabloların yeniden düzenlenmesine gerek kalmamış, söz konusu finansal tablolar TMS 17 "Kiralama İşlemleri" ve TFRS Yorum 4 "Bir Anlaşmanın Kiralama İşlemi İçerip İçermediğinin Belirlenmesi"ne uygun olarak sunulmuştur.

Kiracı olarak Şirket, daha önce kiraya konu olan varlığın sahipliğine ilişkin risk ve getirilerin Şirket'e ait olduğu kiralama işlemlerini finansal kiralama olarak sınıflandırmıştır. Bunun dışında kalan kiralama işlemleri ise operasyonel kiralama olarak sınıflandırılmıştır. TFRS 16 standardına Şirket'in geçiş tarihi olan 1 Ocak 2018 itibarıyla Şirket kira yükümlülüğünü o tarihte ödenmemiş olan kira ödemelerinin bugünkü değeri üzerinden ölçmüştür. Kira ödemeleri, faiz oranının kolaylıkla belirlenebilmesi durumunda, kiralamadaki zımnî faiz oranı kullanılarak, belirlenememesi durumunda, Şirket'in alternatif borçlanma faiz oranı kullanılarak iskonto edilmiştir.

Şirket aşağıdaki kolaylaştırıcı uygulamaları kullanmayı tercih etmiştir;

- Makul ölçüde benzer özelliklere sahip kiralamalarda oluşan bir portföye tek bir iskonto oranı uygulamıştır.
- Değer düşüklüğünü gözden geçirmenin alternatifi olarak, kiralamaların ekonomik açıdan dezavantajlı olup olmadığına ilişkin değerlendirmesini, ilk uygulama tarihinden hemen önce TMS 37 Karşılıklar, Koşullu Borçlar ve Koşullu Varlıklar'ı uygulayarak yapmıştır.
- Kiralamayı uzatma veya sonlandırma opsiyonları içeren sözleşmeler için, kiralama süresini belirlerken geçmiş tecrübelerini kullanmıştır. Şirket, TFRS 16 "Kiralamalar" kapsamında kısa vadeli kiralamalar ve dayanak varlığın düşük değerli olduğu kiralamalar istisnalarını kullanmamayı tercih etmiştir.

Kullanım hakkı varlığı

Şirket, kiralamanın fiilen başladığı tarihte finansal tablolarına bir kullanım hakkı varlığı ve bir kira yükümlülüğü yansıtır.

Kullanım hakkı varlığı ilk olarak maliyet yöntemiyle muhasebeleştirilir ve aşağıdakileri içerir;

- (a) Kira yükümlülüğünün ilk ölçüm tutarı,
- (b) Kiralamanın fiilen başladığı tarihte veya öncesinde yapılan tüm kira ödemelerinden alınan tüm kiralama teşviklerinin düşülmesiyle elde edilen tutar,
- (c) Şirket tarafından katlanılan tüm başlangıçtaki doğrudan maliyetler ve
- (d) Dayanak varlığın sökülmesi ve taşınmasıyla, yerleştirildiği alanın restorasyonu ya da dayanak varlığın kiralama hüküm ve koşullarının gerektirdiği duruma getirilmesine ilişkin restorasyonuyla ilgili olarak Şirket tarafından katlanılacak tahmini maliyetler. Şirket kiralamanın fiilen başladığı tarihte ya da dayanak varlığı belirli bir süre kullanmasının sonucu olarak bu maliyetlere ilişkin yükümlülüğe katlanmaktadır.

Şirket maliyet yöntemini uygularken, kullanım hakkı varlığını;

- (a) Birikmiş amortisman ile birikmiş değer düşüklüğü zararları düşülmüş ve
- (b) kira yükümlülüğünün yeniden ölçümüne göre düzeltilmiş maliyeti üzerinden ölçer.

Şirket, kullanım hakkı varlığını amortismanına tabi tutarken TMS 16 Maddi Duran Varlıklar'da yer alan amortisman hükümlerini uygular. Tedarikçinin, kiralama süresinin sonunda dayanak varlığın mülkiyetini Şirket'e devretmesi durumunda veya kullanım hakkı varlığı maliyetinin Şirket'in bir satın alma opsiyonunu kullanacağını göstermesi durumunda, Şirket kullanım hakkı varlığını kiralamanın fiilen başladığı tarihten dayanak varlığın faydalı ömrünün sonuna kadar amortismanına tabi tutar. Diğer durumlarda, Şirket kullanım hakkı varlığını, kiralamanın fiilen başladığı tarihten başlamak üzere söz konusu varlığın faydalı ömrü veya kiralama süresinden kısa olanına göre amortismanına tabi tutar.

Şirket kullanım hakkı varlığının değer düşüklüğüne uğramış olup olmadığını belirlemek ve belirlenen herhangi bir değer düşüklüğü zararını muhasebeleştirmek için TMS 36 Varlıklarda Değer Düşüklüğü'nü uygular.

Kiralama işlemlerinden borçlar

Kiralamanın fiilen başladığı tarihte, Şirket kira yükümlülüğünü o tarihte ödenmemiş olan kira ödemelerinin bugünkü değeri üzerinden ölçer. Kira ödemeleri, bu oranın kolaylıkla belirlenebilmesi durumunda, kiralamadaki zımnî faiz oranı kullanılarak iskonto edilir. Şirket, bu oranın kolaylıkla belirlenememesi durumunda, kendi alternatif borçlanma faiz oranını kullanır.

Kiralamanın fiilen başladığı tarihte, kira yükümlülüğünün ölçümüne dâhil olan kira ödemeleri, dayanak varlığın kiralama süresi boyunca kullanım hakkı için yapılacak ve kiralamanın fiilen başladığı tarihte ödenmemiş olan aşağıdaki ödemelerden oluşur;

- (a) Sabit ödemelerden her türlü kiralama teşvik alacaklarının düşülmesiyle elde edilen tutar,
- (b) Bir endeks ya da orana bağlı olan, ilk ölçümü kiralamanın fiilen başladığı tarihte bir endeks veya oran kullanılarak yapılan değişken kira ödemeleri,
- (c) Şirket'in satın alma opsiyonunu kullanacağından makul ölçüde emin olması durumunda bu opsiyonun kullanım fiyatı ve
- (d) Kiralama süresinin Şirket'in kiralamayı sonlandırmak için bir opsiyon kullanacağını göstermesi durumunda, kiralamanın sonlandırılmasına ilişkin ceza ödemeleri.

Kiralamanın fiilen başladığı tarihten sonra Şirket, kira yükümlülüğünü aşağıdaki şekilde ölçer;

- (a) Defter değerini, kira yükümlülüğündeki faizi yansıtacak şekilde artırır,
- (b) Defter değerini, yapılmış olan kira ödemelerini yansıtacak şekilde azaltır ve
- (c) Defter değerini yeniden değerlendirmeleri ve yeniden yapılandırmaları yansıtacak şekilde ya da revize edilmiş özü itibarıyla sabit olan kira ödemelerini yansıtacak şekilde yeniden ölçer.

Kiralama süresindeki her bir döneme ait kira yükümlülüğüne ilişkin faiz, kira yükümlülüğünün kalan bakiyesine sabit bir dönemsel faiz oranı uygulanarak bulunan tutardır. Dönemsel faiz oranı, kolaylıkla belirlenebilmesi durumunda, kiralamadaki zımnî faiz oranıdır. Şirket, bu oranın kolaylıkla belirlenememesi durumunda, kendi alternatif borçlanma faiz oranını kullanır.

Kiralamanın fiilen başladığı tarihten sonra, Şirket, kira yükümlülüğünü, kira ödemelerindeki değişiklikleri yansıtacak şekilde yeniden ölçer. Şirket, kira yükümlülüğünün yeniden ölçüm tutarını, kullanım hakkı varlığında düzeltme olarak finansal tablolarına yansıtır.

Şirket, aşağıdaki durumlardan birinin gerçekleşmesi halinde, kira yükümlülüğünü, revize edilmiş kira ödemelerini revize edilmiş bir iskonto oranı üzerinden indirgeyerek yeniden ölçer;

- (a) Kiralama süresinde bir değişiklik olması. Şirket, revize edilmiş kira ödemelerini revize edilmiş kiralama süresine dayalı olarak belirler.
- (b) Dayanak varlığın satın alınmasına yönelik opsiyona ilişkin değerlendirmede değişiklik olması. Şirket, revize edilmiş kira ödemelerini, satın alma opsiyonu kapsamında ödenecek tutarlardaki değişikliği yansıtacak şekilde belirler.

Şirket, kiralama süresinin kalan kısmı için revize edilmiş iskonto oranını, kiralamadaki zımnî faiz oranının kolaylıkla belirlenebilmesi durumunda bu oran olarak; kolaylıkla belirlenememesi durumunda ise Şirket'in yeniden değerlendirmenin yapıldığı tarihteki alternatif borçlanma faiz oranı olarak belirler.

Şirket, aşağıdaki durumlardan birinin gerçekleşmesi halinde kira yükümlülüğünü, revize edilmiş kira ödemelerini indirgeyerek yeniden ölçer;

(a) Bir kalıntı değer taahhüdü kapsamında ödenmesi beklenen tutarlarda değişiklik olması. Şirket, revize edilmiş kira ödemelerini, kalıntı değer taahhüdü kapsamında ödenmesi beklenen tutarlardaki değişikliği yansıtacak şekilde belirler.

(b) Gelecekteki kira ödemelerinin belirlenmesinde kullanılan bir endeks veya oranda meydana gelen bir değişimin sonucu olarak bu ödemelerde bir değişiklik olması. Şirket, kira yükümlülüğünü söz konusu revize edilmiş kira ödemelerini yansıtmak için yalnızca nakit akışlarında bir değişiklik olduğunda yeniden ölçer.

Şirket, kalan kiralama süresine ilişkin revize edilmiş kira ödemelerini, revize edilmiş sözleşmeye bağlı ödemelere göre belirler. Şirket, bu durumda değiştirilmemiş bir iskonto oranı kullanır.

Şirket, kiralamanın yeniden yapılandırılmasını, aşağıdaki koşulların her ikisinin sağlanması durumunda ayrı bir kiralama olarak muhasebeleştirir;

(a) Yeniden yapılandırmanın, bir veya daha fazla dayanak varlığın kullanım hakkını ilave ederek, kiralamanın kapsamını genişletmesi ve

(b) Kiralama bedelinin, kapsamdaki artışın tek başına fiyatı ve ilgili sözleşmenin koşullarını yansıtmak için söz konusu tek başına fiyatta yapılan uygun düzeltmeler kadar artması.

• **TFRS 4 Sigorta Sözleşmeleri (Değişiklikler);**

KGK Aralık 2017'de, TFRS 4 'Sigorta Sözleşmeleri' standardında değişiklikler yayımlamıştır. TFRS 4'te yapılan değişiklik iki farklı yaklaşım sunmaktadır: 'örtülü yaklaşım (overlay approach)' ve 'erteleyici yaklaşım (deferral approach)'. Yeni değiştirilmiş standart ;

i. Sigorta sözleşmeleri tanzim eden tüm şirketlere yeni sigorta sözleşmeleri standardı yayımlanmadan önce TFRS 9 Finansal Araçlar standardının uygulanmasından oluşabilecek dalgalanmayı kâr veya zarardan ziyade diğer kapsamlı gelirlerde muhasebeleştirme hakkı sağlayacaktır,

ii. Faaliyetleri ağırlıklı olarak sigorta ile bağlantılı olan şirketlere TFRS 9 Finansal Araçlar standardını isteğe bağlı olarak 2021 yılına kadar geçici uygulama muafiyeti getirecektir. TFRS 9 Finansal Araçlar standardını uygulamayı erteleyen işletmeler halihazırda var olan TMS 39 'Finansal Araçlar' standardını uygulamaya devam edeceklerdir.

Değişiklikler, 1 Ocak 2018 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanmaktadır. Standart Şirket için geçerli değildir ve Şirket'in finansal durumu veya performansı üzerinde etkisi olmayacaktır.

• **TFRS Yorum 22 Yabancı Para Cinsinden Yapılan İşlemler ve Avans Bedelleri**

KGK'nın 19 Aralık 2017'de yayımladığı bu yorum yabancı para cinsinden alınan veya yapılan avans ödemelerini kapsayan işlemlerin muhasebeleştirilmesi konusuna açıklık getirmektedir. Bu yorum, ilgili varlığın, gider veya gelirin ilk muhasebeleştirilmesinde kullanılacak döviz kurunun belirlenmesi amacı ile işlem tarihini, işletmenin avans alımı veya ödemesinden kaynaklanan parasal olmayan varlık veya parasal olmayan yükümlüklerini ilk muhasebeleştirdiği tarih olarak belirtmektedir. İşletmenin bu Yorumu gelir vergilerine, veya düzenlediği sigorta poliçelerine (reasürans poliçeleri dahil) veya sahip olduğu reasürans poliçelerine uygulamasına gerek yoktur. Yorum, 1 Ocak 2018 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanmaktadır. Değişiklik Şirket için geçerli değildir ve Şirket'in finansal durumu veya performansı üzerinde etkisi olmayacaktır. TFRS 2 Hisse Bazlı Ödeme İşlemlerinin Sınıflandırma ve Ölçümü (Değişiklikler) KGK Aralık 2017'de, TFRS 2 Hisse Bazlı Ödemeler standardında değişiklikler yayınlamıştır.

Değişiklikler, belirli hisse bazlı ödeme işlemlerinin nasıl muhasebeleştirilmesi gerektiği ile ilgili TFRS 2'ye açıklık getirilmesini amaçlamaktadır. Değişiklikler aşağıdaki konuların muhasebeleştirilmesini kapsamaktadır;

- i. nakit olarak ödenen hisse bazlı ödemelerin ölçümünde hakediş koşullarının etkileri,
- ii. stopaj vergi yükümlülükleri açısından net mahsup özelliği bulunan hisse bazlı ödeme işlemleri,
- iii. işlemin niteliğini nakit olarak ödenen hisse bazlı işlemde özkaynağa dayalı hisse bazlı işleme dönüştüren hüküm ve koşullardaki değişiklikler.

Değişiklikler, 1 Ocak 2018 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanacaktır. Erken uygulamaya izin verilmektedir. Değişiklik Şirket için geçerli değildir ve Şirket'in finansal durumu veya performansı üzerinde etkisi olmayacaktır.

• **TFRS 2 Hisse Bazlı Ödeme İşlemlerinin Sınıflandırma ve Ölçümü (Değişiklikler)**

KGK Aralık 2017'de, TFRS 2 Hisse Bazlı Ödemeler standardında değişiklikler yayınlamıştır. Değişiklikler, belirli hisse bazlı ödeme işlemlerinin nasıl muhasebeleştirilmesi gerektiği ile ilgili TFRS 2'ye açıklık getirilmesini amaçlamaktadır.

Değişiklikler aşağıdaki konuların muhasebeleştirilmesini kapsamaktadır;

- i. nakit olarak ödenen hisse bazlı ödemelerin ölçümünde hakediş koşullarının etkileri,
- ii. stopaj vergi yükümlülükleri açısından net mahsup özelliği bulunan hisse bazlı ödeme işlemleri,
- iii. işlemin niteliğini nakit olarak ödenen hisse bazlı işlemde özkaynağa dayalı hisse bazlı işleme dönüştüren hüküm ve koşullardaki değişiklikler.

Değişiklikler, 1 Ocak 2018 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanmaktadır. Değişiklik Şirket için geçerli değildir ve Şirket'in finansal durumu veya performansı üzerinde etkisi olmayacaktır.

• **TMS 40 Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller: Yatırım Amaçlı Gayrimenkullerin Transferleri (Değişiklikler)**

KGK Aralık 2017'de, TMS 40 "Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller" standardında değişiklik yayınlamıştır. Yapılan değişiklikler, kullanım amacı değişikliğinin, gayrimenkulün 'yatırım amaçlı gayrimenkul' tanımına uymasına ya da uygunluğunun sona ermesine ve kullanım amacı değişikliğine ilişkin kanıtların mevcut olmasına bağlı olduğunu belirtmektedir. Değişiklikler, 1 Ocak 2018 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanmaktadır. Değişiklik Şirket için geçerli değildir ve Şirket'in finansal durumu veya performansı üzerinde etkisi olmayacaktır.

(b) Yayımlanan ama Yürürlüğe Girmemiş ve Erken Uygulamaya Konulmayan Standartlar

Finansal tabloların onaylanma tarihi itibarıyla yayımlanmış fakat cari raporlama dönemi için henüz yürürlüğe girmemiş ve Şirket tarafından erken uygulanmaya başlanmamış yeni standartlar, yorumlar ve değişiklikler aşağıdaki gibidir. Şirket aksi belirtilmedikçe yeni standart ve yorumların yürürlüğe girmesinden sonra finansal tablolarını ve dipnotlarını etkileyecek gerekli değişiklikleri yapacaktır.

• **TMS 28 "İştiraklerdeki ve İş Ortaklıklarındaki Yatırımlar"da (Değişiklikler)**

KGK Aralık 2017'de, TMS 28 İştiraklerdeki ve İş Ortaklıklarındaki Yatırımlar standardında değişikliklerini yayınlamıştır. Söz konusu değişiklikler, iştirak veya iş ortaklığındaki net yatırımın bir parçasını oluşturan iştirak veya iş ortaklığındaki uzun vadeli yatırımlar için TFRS 9 Finanslar Araçları uygulayan işletmeler için açıklık getirmektedir.

TFRS 9 Finansal Araçlar, TMS 28 İştiraklerdeki ve İş Ortaklıklarındaki Yatırımlar uyarınca muhasebeleştirilen iştiraklerdeki ve iş ortaklıklarındaki yatırımları kapsamamaktadır. Söz konusu değişikliklerle KGK, TFRS 9'un sadece şirketin özkaynak yöntemi kullanarak muhasebeleştirdiği yatırımları kapsam dışında bıraktığına açıklık getirmektedir. İşletme, TFRS 9'u, özkaynak yöntemine göre muhasebeleştirmedikleri ve özü itibarı ile ilgili iştirak ve iş ortaklıklarındaki net yatırımın bir parçasını oluşturan uzun vadeli yatırımlar dahil olmak üzere iştirak ve iş ortaklıklarındaki diğer yatırımlara uygulayacaktır. Değişiklik, 1 Ocak 2019 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanacaktır. Erken uygulamaya izin verilmektedir.

Değişiklik Şirket için geçerli değildir ve Şirket'in finansal durumu veya performansı üzerinde etkisi olmayacaktır.

• **TFRS 10 ve TMS 28: Yatırımcı İşletmenin İştirak veya İş Ortaklığına Yaptığı Varlık Satışları veya Katkıları - Değişiklik**

KGK, özkaynak yöntemi ile ilgili devam eden araştırma projesi çıktılarına bağlı olarak değiştirilmek üzere, Aralık 2017'de TFRS 10 ve TMS 28'de yapılan söz konusu değişikliklerin geçerlilik tarihini süresiz olarak ertelemiştir. Ancak, erken uygulamaya halen izin vermektedir.

• **TFRYK 23 Gelir Vergisi Uygulamalarına İlişkin Belirsizlikler**

Yorum, gelir vergisi muameleleri konusunda belirsizlikler olması durumunda, "TMS 12 Gelir Vergileri"nde yer alan muhasebeleştirme ve ölçüm gereksinimlerinin nasıl uygulanacağına açıklık getirmektedir.

Gelir vergisi muameleleri konusunda belirsizlik olması durumunda aşağıdaki konuların muhasebeleştirilmesini kapsamaktadır;

- i. işletmenin belirsiz vergi muamelelerini ayrı olarak değerlendirip değerlendirmedini,
- ii. işletmenin vergi muamelelerinin vergi otoriteleri tarafından incelenmesi konusunda yapmış olduğu varsayımları,
- iii. işletmenin vergilendirilebilir kârını (vergi zararını), vergi matrahını, kullanılmamış vergi zararlarını, kullanılmamış vergi indirimlerini ve vergi oranlarını nasıl belirlediğini,
- iv. işletmenin bilgi ve koşullardaki değişiklikleri nasıl değerlendirdiğini.

Yorum, 1 Ocak 2019 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanacaktır. Erken uygulamaya izin verilmektedir. İşletme bu yorumu erken uygulaması durumunda, erken uyguladığına dair açıklama yapacaktır. İşletme, ilk uygulamada, bu yorumu UMS 8'e uygun olarak geriye dönük, ya da ilk uygulama tarihinde birikmiş etkiyi geçmiş yıl kâr zararının (veya uygunsa, özkaynak kaleminin diğer bir unsurunun) açılış bakiyesine bir düzeltme olarak kaydetmek suretiyle geriye dönük olarak uygulayabilir.

Değişiklik Şirket için geçerli değildir ve Şirket'in finansal durumu veya performansı üzerinde etkisi olmayacaktır.

Yıllık İyileştirmeler - 2015-2017 Dönemi

UMSK Aralık 2017'de, "IFRS Yıllık İyileştirmeler, 2015-2017 Dönemi"ni yayınlamıştır.

- UFRS 3 İşletme Birleşmeleri ve UFRS 11 Müşterek Anlaşmalar — UFRS 3'teki değişiklikler bir şirketin müşterek faaliyet olarak muhasebeleştirdiği işletmenin kontrolünü elde etmesi sonucu, ilgili işletmede kontrol öncesi sahip olduğu paylarını yeniden ölçmesi gerektiğine açıklık getirmektedir. UFRS 11'deki değişiklikler bir şirketin müşterek faaliyet olarak muhasebeleştirdiği işletmenin kontrolünü elde etmesi sonucu, ilgili işletmede kontrol öncesi sahip olduğu paylarını yeniden ölçmesine gerek olmadığına açıklık getirmektedir.

- UMS 12 Gelir Vergileri — Değişiklikler, temettülere (kâr dağıtımı) ilişkin tüm gelir vergisi etkilerinin, vergilerin nasıl doğduğuna bakılmaksızın kâr veya zararda muhasebeleştirilmesi gerektiği konusuna açıklık getirmektedir.

- UMS 23 Borçlanma Maliyetleri — Değişiklikler, ilgili varlık amaçlanan kullanıma veya satışa hazır duruma geldikten sonra ödenmemiş özel borçlanmaların bulunması durumunda, ilgili borcun şirketin genellikle genel borçlanmalarındaki aktifleştirme oranını belirlerken borçlandığı fonların bir parçası durumuna geldiğine açıklık getirmektedir.

Değişiklik Şirket için geçerli değildir ve Şirket'in finansal durumu veya performansı üzerinde etkisi olmayacaktır.

KGK Ocak 2019'da aşağıda belirtilen standartları değiştirerek, TFRS Standartları'nın 2015-2017 dönemine ilişkin Yıllık İyileştirmelerini yayınlamıştır.

- TFRS 3 İşletme Birleşmeleri ve TFRS 11 Müşterek Anlaşmalar — TFRS 3'teki değişiklikler bir şirketin müşterek faaliyet olarak muhasebeleştirdiği işletmenin kontrolünü elde etmesi sonucu, ilgili işletmede kontrol öncesi sahip olduğu paylarını yeniden ölçmesi gerektiğine açıklık getirmektedir. TFRS 11'deki değişiklikler bir şirketin müşterek faaliyet olarak muhasebeleştirdiği işletmenin kontrolünü elde etmesi sonucu, ilgili işletmede kontrol öncesi sahip olduğu paylarını yeniden ölçmesine gerek olmadığına açıklık getirmektedir.

- TMS 12 Gelir Vergileri — Değişiklikler, temettülere (kâr dağıtımı) ilişkin tüm gelir vergisi etkilerinin, vergilerin nasıl doğduğuna bakılmaksızın kâr veya zararda muhasebeleştirilmesi gerektiği konusuna açıklık getirmektedir.

- TMS 23 Borçlanma Maliyetleri — Değişiklikler, ilgili varlık amaçlanan kullanıma veya satışa hazır duruma geldikten sonra ödenmemiş özel borçlanmaların bulunması durumunda, ilgili borcun şirketin genellikle genel borçlanmalarındaki aktifleştirme oranını belirlerken borçlandığı fonların bir parçası durumuna geldiğine açıklık getirmektedir.

Değişiklik, 1 Ocak 2019 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanacaktır. Erken uygulamaya izin verilmektedir. Değişiklik Şirket için geçerli değildir ve Şirket'in finansal durumu veya performansı üzerinde etkisi olmayacaktır.

Negatif Tazminli Erken Ödeme Özellikleri (TFRS 9 Değişiklik)

Bazı erken ödenebilir finansal varlıkların işletme tarafından itfa edilmiş maliyetinden ölçülebilmeleri için TFRS 9 Finansal Araçlar'da ufak değişiklikler yayınlamıştır. TFRS 9'u uygulayan işletme, erken ödenebilir finansal varlığı, gerçeğe uygun değer değişimi kâr veya zarar yansıtılan varlık olarak ölçmektedir. Değişikliklerin uygulanması ile, belirli koşulların sağlanması durumunda, işletmeler negatif tazminli erken ödenebilir finansal varlıkları itfa edilmiş maliyetinden ölçebileceklerdir.

Değişiklik, 1 Ocak 2019 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanacaktır. Erken uygulamaya izin verilmektedir.

Muhasebe Politikalarındaki Değişiklikler ve Hatalar

Bir işletme muhasebe politikalarını ancak; aşağıdaki hallerde ve geçmişe dönük olarak değiştirebilir;

- Bir standart veya yorum tarafından gerekli kılınması,
- İşletmenin finansal durumu, performansı veya nakit akışları üzerindeki işlemlerin ve olayların etkilerinin finansal tablolarda daha uygun ve güvenilir bir şekilde sunulmasını sağlayacak nitelikte olması.

Finansal tablo kullanıcıları, işletmenin finansal durumu, performansı ve nakit akışındaki eğilimleri belirleyebilmek amacıyla işletmenin zaman içindeki finansal tablolarını karşılaştırabilme olanağına sahip olmalıdır. Bu nedenle, bir muhasebe politikasındaki değişiklik yukarıdaki paragrafta belirtilen durumlardan birini karşılamadığı sürece, her ara dönemde ve her hesap döneminde aynı muhasebe politikaları uygulanmalıdır.

Finansal durum ve performans trendlerinin tespitine imkân vermek üzere, Şirket'in cari dönem finansal tabloları önceki dönemle karşılaştırmalı olarak hazırlanmaktadır. Cari dönem finansal tabloların sunumu ile uygunluk sağlanması açısından karşılaştırmalı bilgiler gerekli görüldüğünde yeniden sınıflandırılır.

Şirket, TFRS 9 Finansal Araçlar ve TFRS 15 Müşteri Sözleşmelerinden Hasılat Standartlarını uygulamış; TFRS 16 Kiralamalar Standardını ise erken uygulamayı seçmiştir. TFRS 9 Finansal Araçlar Standardının finansal tablolara önemli bir etkisi olmamıştır.

Şirket, TFRS 16 Kiralamalar Standardını 1 Ocak 2019 tarihinde ilk defa uygulamaya başlamıştır. Daha önce TMS 17 uyarınca faaliyet kiralaması olarak sınıflandırılmış kiralamalar için konsolide finansal tablolara 1 Ocak 2019 tarihi itibarıyla sözleşmesi imzalanmış, ön ödemesi yapılmış veya tahakkuk etmiş tüm kira ödemelerinin tutarına göre düzeltilmiş olan kira yükümlülüğüne eşit bir tutar üzerinden kullanım hakkı varlığı yansıtılmıştır.

TFRS 9 ve TFRS 16'nın uygulamasının 31 Aralık 2018 tarihli konsolide finansal durum tablosu ve aynı tarihte sona eren hesap dönemine ait konsolide kâr veya zarar tablosuna etkileri aşağıda sunulmuştur.

Standartların uygulamasının konsolide diğer kapsamlı gelir tablosu ve konsolide nakit akış tablosuna önemli etkisi bulunmamaktadır.

	Önceden raporlanan 01.01.2019	TFRS 16	Standart değişiklikleri sonrası 01.01.2019
Faaliyet Kiralamasına Konu Varlıklar	-	66.636.453	66.636.453
- Hastane Binaları	-	66.636.453	66.636.453
Toplam varlıklar üzerindeki etki	-	66.636.453	66.636.453
Kiralama İşlemlerinden Borçlar	-	(67.377.184)	(67.377.184)
Toplam yükümlülükler üzerindeki etki	-	(67.377.184)	(67.377.184)
Geçmiş Yıllar Kârları	-	(740.732)	(740.732)
Toplam özkaynaklar üzerindeki etki	-	(740.732)	(740.732)

Şirket kiracı olarak kullanmış olduğu; Akay, Etlik, Demet, Van ve Hayat hastanelerini TFRS 16 kapsamında faaliyet kiralamasına konu varlıklar olarak muhasebeleştirilmiştir. Bu varlıklara ilişkin cari dönemde 7.975.077 TL amortisman gideri ayrılmış (Not:10) ve ayrıca 669.661 TL finansman gideri muhasebeleştirilmiştir.

Şirket yatırım faaliyetlerinden gelirlerini geriye dönük yeniden sınıflandırmıştır.

Karşılaştırmalı Bilgiler ve Önceki Dönem Tarihli Finansal Tabloların Düzeltilmesi

Mali durum ve performans trendlerinin tespitine imkan vermek üzere, Şirket'in konsolide finansal tabloları önceki dönemle karşılaştırmalı olarak hazırlanmaktadır. Cari dönem konsolide finansal tabloların sunumu ile uygunluk sağlanması açısından karşılaştırmalı bilgiler gerekli görüldüğünde yeniden sınıflandırılır ve önemli farklılıklar açıklanır.

2.2. Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti

2.2.1. Hasılat:

Hasılat, verilen sağlık hizmetlerine karşılık olarak; faturalandırılması yapılmış olan hizmetlerde fatura tutarlarından, faturalandırılması yapılmamış olmakla birlikte hizmeti tamamlanmış olanlarda faturalandırılacak tutarlardan, faturalandırılması yapılmamış ve hizmeti devam edenlerde tamamlanma düzeyine göre bulunan tutarlardan iade ve indirimler düşüldükten sonraki kalan tutarları ifade etmektedir.

Daha önce finansal tablolara yansıtılmış olan hasılat tutarının tahsil edilebilirliği konusunda bir belirsizliğin ortaya çıkması durumunda, tahsil edilemeyen veya tahsil edilebilme olasılığı muhtemel olmaktan çıkan tutar, başlangıçta muhasebeleştirilen hasılatın düzeltilmesi yerine, gider olarak finansal tablolara yansıtılır.

Şirket dönem sonunda tedavisi devam eden hastaların gelir tahakkuklarını sağlık hizmeti satış gelirleri içinde raporlamaktadır.

2.2.2. Stoklar:

Stokların maliyeti; tüm satın alma maliyetlerini, dönüştürme maliyetlerini ve stokların mevcut durumuna ve konumuna getirilmesi için katlanılan diğer maliyetleri içerir. Vadeli stok alımlarında peşin değer ile vadeli değer arasındaki farklar oluştukları dönemde finansman gideri olarak muhasebeleştirilirler.

Stok maliyetleri ağırlıklı ortalama maliyet yöntemidir.

Stoklar, maliyet ve net gerçekleşebilir değerın düşük olanı ile değerlendirilir. Net gerçekleşebilir değer; işin normal akışı içinde, tahmini satış fiyatından, tahmini tamamlanma maliyeti ve satış gerçekleştirilmek için gerekli tahmini satış giderleri toplamının, düşürülmesiyle elde edilen tutarı ifade eder.

Sabit genel üretim maliyetlerinin dönüştürme maliyetlerine dağıtımında, üretim faaliyetlerinin normal kapasitede olacağı varsayımına dayanılır. Normal kapasite, planlanan bakım-onarım çalışmalarından kaynaklanacak kapasite düşüklüğü de dikkate alınarak, normal koşullarda bir veya birkaç dönem veya sezonda elde edilmesi beklenen ortalama üretim miktarıdır. Gerçek üretim düzeyi normal kapasiteye yakınsa, bu kapasite normal kapasite olarak kabul edilebilir. Fiili gerçekleşme oranları sürekli olarak daha önce belirlenen normal kapasitenin altında olması durumunda, normal kapasitenin artık gerçekleşen fiili oran olduğu kabul edilir ve sabit üretim maliyetlerinin tamamı hizmet üretim maliyetlerine ilave edilir.

2.2.3. Canlı Varlıklar:

Canlı varlıklar ilk defa maliyet bedelleri ile kayıtlara alınırlar. Her raporlama dönemi sonundan gerçeğe uygun değer üzerinden değerlendirilir. Gerçeğe uygun değerinin bulunmaması durumunda veya güvenilir tespit edilememesi durumunda söz konusu canlı varlık, maliyetinden buna ilişkin her türlü birikmiş amortisman ve birikmiş değer düşüklüğü karşılıklarının düşülmesi suretiyle değerlendirilir. Oluşan değer artışı veya azalışları oluştukları dönemin kâr zararı ile ilişkilendirilir.

Şirket, besi hayvanlarını ve tarımsal ürünlerini gerçeğe uygun değeri ile göstermektedir. Hasat edilmemiş tarımsal ürünler, rayiç bedelleri üzerinden tahmini satış maliyetleri düşüldükten sonra hasat yerindeki değeri üzerinden değerlendirilmektedir.

2.2.4. Maddi Duran Varlıklar:

İşletmede bir yıldan fazla süre kullanılacağı tahmin edilen maddi varlıklar, ilk defa maliyet bedelleri ile kayda alınırlar. Daha sonraki dönemlerde arsa ve binalar için yeniden değerlendirme modeli, diğer duran varlıklarında maliyet modeli esas alınarak değerlendirilmektedir. 01.01.2005 tarihinden önce alınmış olan diğer duran varlıklarda maliyet bedeli enflasyonun etkilerine göre düzeltilmiş değerlerdir.

Şirket, duran varlıklarına, normal amortisman yöntemine göre kıst dönem amortisman hesaplamaktadır.

Şirket, maddi duran varlıkların amortisman ömürlerini tespit ederken varlığın faydalı ömrünü esas almaktadır.

Finansal kiralama yoluyla alınan duran varlıklarda maliyetler faiz ve kur farklarından arındırılmış tutarlardır. Faiz ve kur farkları ilgili dönemlerde finansal gider olarak muhasebeleştirilirler.

Şirket'in duran varlıkları için kullandığı faydalı ömürler aşağıdaki gibidir;

Binalar	50 Yıl
Makine Tesis ve Cihazlar	5 – 20 Yıl
Taşıtlar	5 Yıl
Demirbaşlar	2 – 20 Yıl
Finansal Kiralama ile Alınan Varlıklar	5 – 20 Yıl
Diğer Maddi Olmayan Duran Varlıklar	5 – 20 Yıl

2.2.5. Maddi Olmayan Duran Varlıklar:

İşletmede bir yıldan fazla süre kullanılacağı tahmin edilen maddi olmayan varlıklar, ilk defa maliyet bedelleri ile kayda alınırlar. Daha sonraki dönemlerde maliyet modeli esas alınarak değerlendirilmektedir. 01.01.2005 tarihinden önce alınmış olan maddi olmayan duran varlıklarda maliyet bedeli enflasyonun etkilerine göre düzeltilmiş değerlerdir.

Lokman Hekim Akay Hastanesi, Lokman Hekim Demet Tıp Merkezi, Lokman Hekim Van Hastanesi ve Lokman Hekim Hayat Hastanesi için satın alınan doktor kadro bedelleri ve hastane ruhsatları Maddi Olmayan Duran Varlıklar hesabında raporlanmaktadır.

11.07.2013 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan değişikliğe göre Özel Hastaneler Yönetmeliğinin 6.maddesi ile kadro ve ruhsat devirlerine Sağlık Bakanlığının izni getirilmiştir.

Şirket maddi olmayan duran varlıkların amortisman ömürlerini tespit ederken varlığın faydalı ömrünü esas almaktadır.

Şirket maddi olmayan duran varlıkları için faydalı ömür olarak 3 -15 yıl arasında faydalı ömürler belirlemiştir. Sınırsız yararlı ömre sahip maddi olmayan duran varlıklar için (doktor kadro bedelleri ve hastane ruhsatları) amortisman ayrılmamaktadır. Değer düşüklüğü testine tabi tutulmaktadır.

2.2.6. Şerefiye:

Bir işletmenin satın alınması ile ilgili katlanılan satın alma maliyeti, iktisap edilen işletmenin satın alma tarihindeki tanımlanabilir varlık, yükümlülük ve şarta bağlı yükümlülüklerine dağıtılır. Satın alma maliyeti ile iktisap edilen işletmenin tanımlanabilir varlık, yükümlülük ve şarta bağlı yükümlülüklerinin gerçeğe uygun değeri arasındaki fark şerefiye olarak konsolide finansal tablolarda muhasebeleştirilir. İşletme birleşmelerinde satın alınan işletmenin/şirketin finansal tablolarında yer almayan; ancak şerefiyenin içerisinden ayrılabilme özelliğine sahip varlıklar, maddi olmayan duran varlıklar ve şarta bağlı yükümlülükler gerçeğe uygun değerleri ile konsolide finansal tablolara yansıtılır. Satın alınan şirketin finansal tablolarında yer alan şerefiye tutarları tanımlanabilir varlık olarak değerlendirilmez.

İktisap edilen tanımlanabilir varlık, yükümlülük ve şarta bağlı yükümlülüklerin gerçeğe uygun değerindeki iktisap edenin payının işletme birleşmesi maliyetini aşması durumunda ise fark konsolide kapsamlı gelir tablosuyla ilişkilendirilir.

Şerefiye tutarına ilişkin herhangi bir değer düşüklüğü olması durumunda etkisi dönem sonuçlarına yansıtılmaktadır. Şerefiyenin değerinde herhangi bir değer düşüklüğü olup olmadığına yönelik olarak her yıl aynı zamanda değer düşüklüğü testi yapılır.

Şirket tarafından kontrol edilen işletmeler arasında gerçekleşen yasal birleşmeler TFRS 3 kapsamında değerlendirilmemektedir. Dolayısıyla, bu tür birleşmelerde şerefiye hesaplanmamaktadır. Ayrıca, yasal birleşmelerde taraflar arasında ortaya çıkan işlemler konsolide finansal tabloların hazırlanması esnasında düzeltme işlemlerine tabi tutulur.

2.2.7. Varlıklarda Değer Düşüklüğü:

TMS 36 -Varlıklarda Değer Düşüklüğü standardına göre; iç ve dış ekonomik göstergeler gerektirdiğinde, maddi ve maddi olmayan varlıkların defter değerleri ile geri kazanılabilir değerlerinin karşılaştırılması gerekir. Eğer varlığın defter değeri geri kazanılabilir değerini aştığı tahmin ediliyor ise varlığın değerinde değer düşüklüğünün olduğu kabul edilir. Geri kazanılabilir değer; kullanım fiyatı ile piyasa fiyatından düşük olanıdır. Tahmin edilen değer düşüklüğü tespitini yapıldığı dönemde zarar kaydedilir.

2.2.8. Finansal Araçlar:

a) Nakit ve Nakit Benzerleri;

Şirket nakit mevcutları, kasa, banka mevduatlarından oluşmaktadır. Nakit benzeri ise kredi kartı alacaklarından oluşmaktadır.

Yabancı para cinsinden olan banka bakiyeleri bilanço günündeki T.C. Merkez Bankası döviz kurundan değerlendirilmektedir. Finansal durum tablosundaki nakit, bankadaki mevduatın mevcut değeri ve kredi kartı alacakları, bu varlıkların gerçeğe uygun değerleridir.

b) Ticari Alacaklar ve Borçlar;

Şirket tarafından bir alıcıya hizmet sağlanması veya bir satıcıdan ürün veya hizmet alınması sonucunda oluşan ticari alacaklar ve ticari borçlar ertelenmiş finansman gelirlerinden ve giderlerinden netleştirilmiş olarak gösterilirler.

Ticari alacakların iskonto edilmiş ve şüpheli alacak karşılığı ayrılmış değerlerinin, varlıkların gerçeğe uygun değerine eşdeğer olduğu varsayılmaktadır.

Şirket, tahsil imkânının kalmadığına dair objektif bir bulgu olduğu takdirde ilgili ticari alacaklar için şüpheli alacak karşılığı ayırmaktadır. Söz konusu bu karşılığın tutarı, alacağın kayıtlı değerinden alınan teminatların ve güvencelerin düşülmesinden sonra kalan tutardır.

Şüpheli alacak tutarına karşılık ayrılmasını takiben, şüpheli alacak tutarının tamamının veya bir kısmının tahsil edilmesi durumunda, tahsil edilen tutar ayrılan şüpheli alacak karşılığından düşülerek diğer gelirlere kaydedilir.

Ticari borçların iskonto edilmiş değerlerinin, varlıkların gerçeğe uygun değerine eşdeğer olduğu varsayılmaktadır.

c) Diğer Alacaklar, Borçlar ve Yükümlülükler

Tahakkuk esasına göre muhasebeleştirilmekte olup, kayıtlı değerlerin gerçeğe uygun değerine eşdeğer olduğu varsayılmaktadır.

2.2.9. Çalışanlara Sağlanan Faydalar/Kıdem Tazminatları:

Mevcut İş Kanunu, şirketi kötü davranış dışındaki nedenlerle işine son verilen personel dışındaki her personele her bir hizmet yılı için en az 30 günlük kıdem tazminatı ödemekle yükümlü tutmaktadır. Bu nedenle şirketin taşıdığı toplam yükü ifade eden gelecekteki ödemeleri tahmin etmesi ve tahminlerle bulunan ödemelerin iskontoya tabi tutularak net bugünkü değere getirilmesi gerekmektedir. Şirket böylece bilanço günü itibarıyla toplam yükümlülüğünün iskonto edilmiş net değerini raporlamaktadır.

Erkeklerde 25 yıllık hizmet süresini, kadınlarda 20 yıllık hizmet süresini dolduran personelin emekli olacağı varsayımı yapılır ve kıdem tazminatının da bu tarihte ödeneceği kabul edilir. Şirket buna uygun şekilde, personelin ileriye yönelik olarak, emekli olduklarında veya işten çıkarıldıklarında ödeneceği tahmin edilen kıdem tazminatı yükümlülüğünü bulmaya çalışır. Ödeneceği tahmini yapılan bu toplam yükümlülüğün içinde personelin bilanço tarihi itibarıyla kıdemi nedeniyle almaya hak kazandığı bölümün net bugünkü değeri kıdem tazminatı karşılığı olarak finansal durum tablosuna alınır. Geçmiş dönemlerde kıdem tazminatı almadan ayrılan personel sayısının işten ayrılan toplam personel sayısına oranının ileriki dönemlerde de aynen tekrarlanacağı varsayılır ve toplam yük bu oranda azaltılır.

İki dönem arasında değişen toplam kıdem tazminatı yükü, faiz maliyeti, cari dönem hizmet maliyeti ve aktüeryal kazanç/(kayıplar) kısımlarına ayrılır. Faiz Maliyeti; bir önceki hesap döneminde finansal durum tablosunda da yer alan yükümlülüğün dönem içinde kullanımının maliyetidir ve çalışmaya devam eden kişilere ilişkin yükümlülüğün dönem başındaki tutarının, o yılda kullanılan iskonto oranı ile çarpılmış tutarıdır. Cari dönem hizmet maliyeti ise içinde bulunulan hesap döneminde çalışanların çalışmaları karşılığında hak ettikleri kıdem tazminatının ödeneceği dönemde ulaşması beklenen tutarının iskonto oranı ile bilanço gününe getirilmesinden kaynaklanan kısımdır. Bunun dışındaki farklar ise aktüeryal kazanç ve kayıpları yansıtır. Aktüeryal kazanç/(kayıplar) özkaynaklarda, faiz maliyeti ve cari dönem hizmet maliyeti ise kapsamlı gelir tablosunda gösterilir.

Çalışanlara normal maaş, ikramiye ve diğer sosyal fayda ödemeleri dışında, emeklilik veya işten ayrılmadan sonraki dönemlerde ödenmek üzere herhangi bir katkı planı da bulunmamaktadır.

2.2.10. Vergilendirme:

İlişikteki finansal tablolarda vergi gideri, dönem cari vergi karşılığı ve ertelenmiş vergiden oluşmaktadır. Dönem faaliyet sonuçlarından doğacak kurumlar vergisine ilişkin yükümlülükler için bilanço tarihinde geçerli olan yasal vergi oranları esas alınarak karşılık ayrılmıştır.

Ertelenmiş vergi varlığı/(yükümlülüğü), muhasebe değeri ile vergi değeri arasındaki farklardan (zamanlama farklarından) oluşmaktadır. Ertelenen vergi varlığının hesaplanmasında cari vergi oranı esas alınmaktadır. Ertelenmiş vergi yükümlülüğü tüm vergilendirilebilir veya indirilebilir geçici farklar için finansal tablolara alınmakta, ancak ertelenmiş vergi varlığı indirilebilir geçici farkların mahsup edilebileceği vergilendirilebilir kârların olmasının muhtemel olması durumunda finansal tablolara alınmaktadır. Zamanlama farkları üzerinden ortaya çıkan net ertelenmiş vergi varlıkları, eldeki verilere göre gelecek yıllarda kullanılabileceğinin kesin olmadığı durumlarda, vergi indirimleri oranında azaltılmaktadır.

2.2.11. İlişkili Taraflar:

Bu finansal tabloların amacı doğrultusunda ortaklar, önemli yönetim personeli ve Yönetim Kurulu üyeleri, aileleri ve onlar tarafından kontrol edilen veya onlara bağlı şirketler, iştirak ve ortaklıklar ile bağlı ortaklıkların azınlık ortakları ilişkili taraflar olarak kabul ve ifade edilmişlerdir. Bu şirketlerin ortakları ve başlıca yöneticiler ve Şirket'in yönetim kurulu üyeleri ve aileleri de ilişkili kuruluş kapsamına girmektedir. İlişkili taraflarla gerçekleştirilen işlemler genel olarak piyasa koşullarına uygun olarak gerçekleştirilmiştir. Kilit yönetici personellerde şirketin ilişkili tarafı olarak ifade edilmişlerdir.

2.2.12. Borçlanma Maliyetleri:

Faiz karşılığı alınan banka kredileri, alış maliyeti düşüldükten sonra alınan net tutar esasından kayıtlara yansıtılmaktadır. İtfa sürecinde veya yükümlülüklerin kayda alınması sırasında ortaya çıkan gelir veya giderler, kapsamlı gelir tablosu ile ilişkilendirilir. Borçlanma maliyetleri, ortaya çıktıkları dönemde vadelerinin gelmemesi durumunda da tahakkuk esasına göre muhasebeleştirilmektedir.

2.2.13. Hisse Başına Kazanç/(Zarar):

Hisse başına kazanç/(zarar), dönem net kârı veya zararının cari dönemde adi hisse senedi sahiplerine ait adi hisse senetleri adedinin ağırlıklı ortalamasına bölünmesi suretiyle hesaplanmaktadır.

Türkiye’ de şirketler, mevcut hissedarlarına birikmiş kârlardan ve özsermaye enflasyon düzeltme farklarından hisseleri oranında hisse dağıtarak (bedelsiz hisseler) sermayelerini arttırabilirler. Hisse başına kâr/(zarar) hesaplanırken, bu bedelsiz hisseler çıkarılmış hisseler olarak sayılır. Dolayısıyla hisse başına kâr/(zarar) hesaplamasında kullanılan ağırlıklı hisse senedi ortalaması, bedelsiz hisseler açısından geriye dönük olarak uygulanmak suretiyle elde edilir.

2.2.14. Bilanço Tarihinden Sonraki Olaylar:

Bilanço tarihinden sonraki düzeltme gerektiren olayların ortaya çıkması durumunda, finansal tablolara alınan tutarları bu yeni duruma uygun şekilde düzeltilmekte, bilanço tarihinden sonra ortaya çıkan düzeltme gerektirmeyen olayların olması halinde ise önemli olması durumunda ilgili dönemde açıklanmaktadır.

2.2.15. Karşılıklar, Şarta Bağlı Yükümlülükler ve Şarta Bağlı Varlıklar:

Karşılıklar;

Karşılıklar geçmişteki olaylardan kaynaklanan olası bir yükümlülük olması (hukuki veya yapısal yükümlülük), bu yükümlülüğün gelecekte yerine getirilmesi için gerekli aktif kalemlerde bir azalışın muhtemelen söz konusu olması ve yükümlülük tutarının güvenilir bir biçimde saptanabilmesi durumunda tahakkuk ettirilmektedir. Tahakkuk ettirilen bu karşılıklar her bilanço döneminde gözden geçirilmekte ve cari tahminlerin yansıtılması amacıyla revize edilmektedir.

Şarta Bağlı Yükümlülükler ve Şarta Bağlı Varlıklar;

Taahhüt ve şarta bağlı yükümlülük doğuran işlemler, gerçekleşmesi gelecekte bir veya birden fazla olayın neticesine bağlı durumları ifade etmektedir. Dolayısıyla, bazı işlemler ileride doğması muhtemel zarar, risk veya belirsizlik taşımaları açısından finansal durum tabloları dışı kalemler olarak tanınmıştır. Gelecekte gerçekleşmesi muhtemel mükellefiyetler veya oluşacak zararlar için bir tahmin yapılması durumunda bu yükümlülükler Şirket için gider ve borç olarak kabul edilmektedir. Ancak gelecekte gerçekleşmesi muhtemel gözüken gelir ve kârlar finansal tablolarda yansıtılmaktadır.

2.2.16. Yabancı Para Cinsinden Varlık ve Borçlar:

Finansal durum tablosunda yer alan yabancı paraya bağlı varlıklar bilanço tarihindeki T.C. Merkez Bankası döviz alış kuru, borçlar ise döviz satış kuru kullanılarak Türk Lirası'na çevrilmiştir. Dönem içinde gerçekleşen yabancı paraya bağlı işlemler, işlem tarihindeki fiili kurlar kullanılarak Türk Lirası'na çevrilmiştir. Bu işlemlerden doğan kur farkı gelir ve giderleri gelir tablolarına dâhil edilmektedir.

31.12.2019 ve 31.12.2018 tarihli finansal tablolarda esas alınan kurlar aşağıdaki gibidir;

	31.12.2019		31.12.2018	
	Alış	Satış	Alış	Satış
Dolar	5,9402	5,9509	5,2609	5,2704
Avro	6,6506	6,6625	6,0280	6,0388

2.2.17. Önemli Muhasebe Değerlendirme, Tahmin ve Varsayımları

Finansal tabloların hazırlanması, yönetimin, politikaların uygulanması ve raporlanan varlık, yükümlülük, gelir ve gider tutarlarını etkileyen kararlar, tahminler ve varsayımlar yapmasını gerektirmektedir. Gerçekleşen sonuçlar bu tahminlerden farklılık gösterebilir.

Tahminler ve tahminlerin temelini teşkil eden varsayımlar sürekli olarak gözden geçirilmektedir.

Şirket'in finansal tablolarını hazırlarken kullandığı önemli tahminler ve varsayımlara aşağıdaki gibidir;

- Maddi ve maddi olmayan duran varlıkların faydalı ömürleri,
- Ticari alacak ve borçlar için uygulanan iskonto oranları,
- SGK'dan olan alacaklar için ayrılan karşılık oranları,
- Tedavisi devam eden hastalara ilişkin gelir tahakkukları ve doktor hakkeşleri,
- Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin olarak; emeklilik süresi, zam oranı, iskonto oranı, kıdem tazminatı almama oranı,
- Şerefiye değer düşüklüğü testine esas olmak üzere gelecek yıllara ilişkin tahmini faaliyet sonuçları,
- Ertelenen vergi hesaplamasında kullanılan oranlar.
- Faaliyet kiralmasına konu olan varlıkların muhasebeleştirilmesi.

3. FAALİYET BÖLÜMLERİ

Şirket faaliyet bölümleri olarak satışlarını hastane bazında, büyük alıcılar bazında, faaliyet çeşidi bazında ve ayakta tedavi-yatarak tedavi bazında hazırlamaktadır.

Hastane Bazında Sağlık Gelirleri	01.01.2019 – 31.12.2019		01.01.2018 – 31.12.2018	
	Tutar	%	Tutar	%
Etlik Hastanesi hizmet satışları	40.671.061	12	36.812.144	13
Ankara Hastanesi hizmet satışları	89.766.262	28	81.457.519	30
Akay Hastanesi hizmet satışları	92.604.621	28	69.076.896	25
Van Hastanesi hizmet satışları	63.476.917	19	57.381.227	21
Hayat Hastanesi hizmet satışları	22.862.693	7	19.650.350	7
Erbil Tanı Merkezi hizmet satışları	5.173.033	2	3.128.796	1
Demet Tıp Merkezi hizmet satışları	9.915.341	3	7.900.214	3
Elazığ ŞH FTR hizmet satışları	2.108.296	1	-	-
Toplam Satışlar	326.578.224	100	275.407.146	100

Kurum Bazında Sağlık Gelirleri	01.01.2019 – 31.12.2019		01.01.2018 – 31.12.2018	
	Tutar	%	Tutar	%
SGK'ya yapılan satışlar*	155.739.697	48	136.670.680	50
Diğer kişi, kuruluşlara yapılan satışlar	170.838.527	52	138.736.466	50
Toplam Satışlar	326.578.224	100	275.407.146	100

Kurum Bazında Ticari Alacaklar	31.12.2019		31.12.2018	
	Tutar	%	Tutar	%
SGK'dan alacaklar*	38.871.904	56	36.784.675	60
Diğer kişi, kuruluşlardan alacaklar	29.940.311	44	24.616.357	40
Toplam Alacaklar	68.812.215	100	61.401.032	100

(*) Şirketin en büyük müşterisi Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK)'dır.

Tedavi türlerine göre hasılat aşağıdaki gibidir;

	01.01.2019-31.12.2019			01.01.2018-31.12.2018		
	Hasta Sayısı	Net Satış Tutarı	Net Satış (%)	Hasta Sayısı	Net Satış Tutarı	Net Satış (%)
Ayakta Tedavi	1.079.408	154.408.862	47	1.047.255	123.933.216	45
Yatarak Tedavi	59.573	172.169.362	53	60.673	151.473.930	55
Toplam	1.138.981	326.578.224	100	1.107.928	275.407.146	100

4. NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ

	31.12.2019	31.12.2018
Kasa	382.964	437.716
Bankalar*	5.945.018	797.454
Toplam	6.327.982	1.235.170

(*) Şirket'in geri alım yaptığı hisselerin satışından kaynaklı olarak Takasbank hesaplarında yer alan 3.661.060 TL bu hesap içerisinde sınıflanmıştır.

5. FİNANSAL BORÇLAR

Kısa Vadeli Finansal Borçlar	31.12.2019	31.12.2018
Kısa vadeli krediler	33.582.908	64.318.423
Uzun vadeli kredilerin kısa vadeli kısmı	40.392.142	17.946.160
Faaliyet kiralama borçları	7.606.149	-
Finansal kiralama borçları	997.428	2.468.890
- Finansal kiralama borçları	1.400.182	3.160.036
- Ertelenmiş faiz maliyetleri	(402.754)	(691.146)
Toplam	82.578.627	84.733.473
Uzun Vadeli Finansal Borçlar	31.12.2019	31.12.2018
Uzun vadeli krediler	55.290.955	33.195.519
Faaliyet kiralama borçları	52.159.923	-
Finansal kiralama borçları	1.563.732	2.560.783
- Finansal kiralama borçları	1.927.200	3.327.005
- Ertelenmiş faiz maliyetleri	(363.468)	(766.222)
Toplam	109.014.610	35.756.302

Banka kredileri ve finansal kiralama borçları vade olarak aşağıdaki gibidir;

Banka Kredileri	31.12.2019	31.12.2018
0 - 3 ay	10.874.394	7.731.507
3 - 12 ay	63.100.656	74.533.071
1 - 5 yıl	55.052.860	29.543.889
5 yıldan uzun	238.095	3.651.635
Toplam	129.266.005	115.460.102

Krediler için 117.770.802 TL tutarında ipotek verilmiştir (31.12.2018: 104.271.802 TL).

Finansal Kiralama Borçları	31.12.2019	31.12.2018
0 - 3 ay	338.859	632.373
3 - 12 ay	658.569	1.836.517
1 - 5 yıl	1.563.732	2.560.783
Toplam	2.561.160	5.029.673

Faaliyet Kiralaması Borçları	31.12.2019	31.12.2018
0 - 3 ay	1.900.030	-
3 - 12 ay	5.706.119	-
1 yıldan uzun	52.159.923	-
Toplam	59.766.072	-

6. TİCARİ ALACAKLAR/TİCARİ BORÇLAR

Ticari Alacaklar	31.12.2019	31.12.2018
Ticari alacaklar	53.700.011	48.669.958
Alacak senetleri	113.300	956.530
Alacak senetleri reeskont (-)	(1.422.055)	(1.251.937)
Gelir tahakkukları*	15.575.321	12.277.796
Şüpheli ticari alacaklar	4.859.194	3.385.698
Şüpheli ticari alacaklar karşılığı (-)	(4.859.194)	(3.385.698)
Kredi kartı alacakları	845.638	743.421
İlişkili taraflardan alacaklar**	-	5.264
Toplam	68.812.215	61.401.032

(*) 14.672.303 TL'lik kısmı tedavisi devam eden hastalar için yapılan gelir tahakkuklarından oluşmaktadır (31.12.2018: 10.923.043 TL).

(**) İlişkili taraf işlemleri Not-30'da açıklanmıştır.

Vadeli alacakların indirgenmesinde uygulanan faiz oranı %17'dir (31.12.2018: %23). Kredi kartı alacaklarının ortalama vadesi 40 gündür (31.12.2018: 40 gün).

Şüpheli alacakların dönem içi hareketleri aşağıdaki gibi olup tamamı için karşılık ayrılmıştır.

Şüpheli Ticari Alacaklar	31.12.2019	31.12.2018
1 Ocak itibarıyla bakiye	3.385.698	2.605.191
Yıl içindeki artış	1.846.444	1.367.622
Değersiz alacaklar,tahsilat/(iptaller)	(372.948)	(587.115)
Toplam	4.859.194	3.385.698

Kurum Bazında Ticari Alacaklar	31.12.2019		31.12.2018	
	Tutar	%	Tutar	%
SGK'dan alacaklar*	38.871.904	56	36.784.675	60
Diğer kişi, kuruluşlardan alacaklar	29.940.311	44	24.616.357	40
Toplam Alacaklar	68.812.215	100	61.401.032	100

(*) Şirketin en büyük müşterisi Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK)'dır.

Ticari Borçlar	31.12.2019	31.12.2018
Ticari borçlar	21.615.822	20.848.310
Borç senetleri	18.200.593	17.327.336
Borç senetleri reeskont (-)	(2.039.306)	(2.722.144)
Diğer ticari borçlar	226.010	315.298
Gider tahakkukları	357.321	331.952
İlişkili taraflara borçlar*	2.120.470	1.767.062
Toplam	40.480.910	37.867.814

(*) İlişkili taraf işlemleri Not-30'da açıklanmıştır.

Vadeli borçların indirgenmesinde uygulanan faiz oranı %17'dir (31.12.2018: %23).

7. DİĞER ALACAKLAR/DİĞER BORÇLAR

Kısa Vadeli Diğer Alacaklar	31.12.2019	31.12.2018
Diğer çeşitli alacaklar*	2.030.097	4.094.780
İlişkili taraflardan diğer alacaklar**	750.000	750.000
Verilen depozito ve teminatlar	32.802	15.506
Şüpheli diğer alacaklar	437.500	-
Şüpheli diğer alacaklar karşılığı (-)	(437.500)	-
Toplam	2.812.899	4.860.286

(*) Diğer çeşitli alacaklar içindeki 900.000 TL'lik (31.12.2018: 2.227.500 TL) tutar doktorlardan olan tıbbi kötü uygulama alacaklarından oluşmaktadır.

(**) İlişkili taraf işlemleri Not-30'da açıklanmıştır.

Uzun Vadeli Diğer Alacaklar	31.12.2019	31.12.2018
Verilen depozito ve teminatlar	281.097	221.406
Toplam	281.097	221.406
Diğer Borçlar	31.12.2019	31.12.2018
Diğer çeşitli borçlar	617.261	106.498
İlişkili taraflara diğer borçlar*	226.454	226.454
Ortaklara borçlar	-	4.300
Toplam	843.715	337.252

(*) İlişkili taraf işlemleri Not-30'da açıklanmıştır.

8. STOKLAR

Stoklar	31.12.2019	31.12.2018
Tıbbi malzeme stokları*	18.352.596	16.400.428
Yem stokları**	5.874.994	4.145.903
Diğer stoklar	645.854	745.186
Toplam	24.873.444	21.291.517

(*) Tıbbi malzeme stokları içinde değer düşüklüğüne uğramış stok bulunmamaktadır.

(**) Şirket yem stokları için 270.584 TL'lik değer düşüklüğü karşılığı ayrılmıştır.

9. CANLI VARLIKLAR

Süt ve Besi Hayvanları	31.12.2019	31.12.2018
Kayıtlı değeri	14.704.696	14.870.570
Gerçeğe uygun değerindeki değişim	(2.446.054)	583.197
Toplam	12.258.642	15.453.767

Canlı varlıklar ilk defa maliyet bedelleri ile kayıtlara alınırlar. Her raporlama dönemi sonundan gerçeğe uygun değer üzerinden değerlendirilir. Cari dönemde süt ve besi hayvanlarının gerçeğe uygun değerinde 1.632.108 TL'lik azalış olmuştur (31.12.2018: 101.644 TL).

31.12.2019 tarihi itibarıyla şirketin canlı varlık sayısı 1.023'dir (31.12.2018: 1.372 Adet).

Canlı varlıklar üzerindeki toplam sigorta tutarı 3.870.300 TL'dir (31.12.2018: 5.412.000 TL).

LOKMAN HEKİM ENGÜRÜSAĞ SAĞLIK, TURİZM, EĞİTİM HİZMETLERİ VE İNŞAAT TAAHHÜT A.Ş.

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait Finansal Tabloları Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar Aksi Belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") Olarak İfade Edilmiştir.)

10. MADDİ DURAN VARLIKLAR

Maddi Duran Varlıklar	01.01.2019	TFRS-16 Etkisi	Girişler	Sınıflama	Çıkışlar	31.12.2019
Arsa ve araziler	11.262.750	-	-	-	-	11.262.750
Binalar	34.026.349	-	-	-	-	34.026.349
Makine tesis ve cihazlar	23.091.943	-	1.238.710	1.693.295	(10.966)	26.012.982
Taşıtlar	1.030.929	-	772.635	-	(584.465)	1.219.099
Döşeme ve demirbaşlar	32.194.331	-	2.830.202	-	(58.864)	34.965.669
Finansal kiralama yoluyla alınan duran varlıklar	20.106.904	-	-	(835.343)	-	19.271.561
Özel maliyetler	9.941.192	-	3.869.844	5.850.702	-	19.661.738
Kullanım hakkı varlıklar	-	80.742.984	-	-	-	80.742.984
Diğer maddi duran varlıklar	2.060.850	-	-	(857.952)	-	1.202.898
Yapılmakta olan yatırımlar*	25.457.990	-	15.790.468	(5.850.702)	-	35.397.756
Toplam	159.173.238	80.742.984	24.501.859	-	(654.295)	263.763.786

Maddi Duran Varlıklar	01.01.2019	TFRS-16 Etkisi	Amortisman Gideri	Sınıflama	Çıkışlar/ Sınıflama	31.12.2019
Binalar	(1.409.458)	-	(712.269)	-	-	(2.121.727)
Makine tesis ve cihazlar	(10.861.666)	-	(2.166.480)	(629.746)	1.722	(13.656.170)
Taşıtlar	(433.614)	-	(137.784)	-	76.558	(494.840)
Döşeme ve demirbaşlar	(21.947.383)	-	(3.378.047)	-	7.541	(25.317.889)
Finansal kiralama yoluyla alınan duran varlıklar	(9.937.973)	-	(1.364.459)	279.299	-	(11.023.133)
Kullanım hakkı varlıklar	-	(14.315.456)	(7.975.077)	-	-	(22.290.533)
Özel maliyetler	(4.744.414)	-	(1.551.214)	-	-	(6.295.628)
Diğer maddi duran varlıklar	(778.352)	-	(247.390)	350.447	-	(675.295)
Toplam	(50.112.860)	(14.315.456)	(17.532.720)	-	85.821	(81.875.215)
Net	109.060.378					181.888.571

(*) Şirket'in yapılmakta olan yatırımlar hesabı içerisinde 14.127.686 TL'lik finansman gideri bulunmaktadır (31.12.2018: 7.201.557 TL). 20.09.2017 itibarıyla Etlikte bulunan hastanenin 9.000 m2 alan üzerine kurulacak 9 katlı 100 araçlık otopark kapasitesine sahip ek binanın yapımına başlanmıştır. Hastaneye 63 yatak ilave edilerek yatak kapasitesinin %170 artırılması hedeflenmektedir. Akay hastanesiyle ilgili olarak yapılan modernizasyon işlemleri yapılmakta olan yatırımlar cari yıl içerisinde özel maliyetler hesabı içerisinde aktifleştirilmiştir.

LOKMAN HEKİM ENGÜRÜSAĞ SAĞLIK, TURİZM, EĞİTİM HİZMETLERİ VE İNŞAAT TAAHHÜT A.Ş.

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait Finansal Tabloları Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar Aksi Belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") Olarak İfade Edilmiştir.)

Maddi Duran Varlıklar	01.01.2018	Girişler	Değerleme	Çıkışlar/ Sınıflama	31.12.2018
Arsa ve araziler	11.262.750	-	-	-	11.262.750
Binalar	33.675.197	351.152	-	-	34.026.349
Makine, tesis ve cihazlar	18.847.421	3.232.329	1.093.169	(80.976)	23.091.943
Taşıtlar	724.771	332.658	-	(26.500)	1.030.929
Döşeme ve demirbaşlar	29.474.476	2.770.400	-	(50.545)	32.194.331
Finansal kiralama yoluyla alınan duran varlıklar	19.516.618	1.683.455	(1.093.169)	-	20.106.904
Özel maliyetler	8.460.935	1.480.257	-	-	9.941.192
Diğer maddi olmayan duran varlıklar	2.039.125	21.725	-	-	2.060.850
Yapılmakta olan yatırımlar*	7.003.502	18.503.345	-	(48.857)	25.457.990
Toplam	131.004.795	28.375.321	-	(206.878)	159.173.238
Birikmiş Amortismanlar	01.01.2018	Amortisman Gideri	Değerleme	Çıkışlar/ Sınıflama	31.12.2018
Binalar	(697.911)	(711.547)	-	-	(1.409.458)
Makine, tesis ve cihazlar	(8.224.436)	(1.944.359)	(708.160)	15.289	(10.861.666)
Taşıtlar	(328.159)	(127.097)	-	21.642	(433.614)
Döşeme ve demirbaşlar	(18.171.662)	(3.819.097)	-	43.376	(21.947.383)
Finansal kiralama yoluyla alınan duran varlıklar	(9.182.479)	(1.463.654)	708.160	-	(9.937.973)
Özel maliyetler	(3.622.887)	(1.121.527)	-	-	(4.744.414)
Diğer maddi olmayan duran varlıklar	(778.352)	-	-	-	(778.352)
Toplam	(41.005.886)	(9.187.281)	-	80.307	(50.112.860)
Net	89.998.909				109.060.378

Maddi duran varlıkların toplam sigorta tutarı 203.925.000 TL'dir (31.12.2018: 202.645.000 TL).

11. MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR

Maddi Olmayan Duran Varlıklar	01.01.2019	Girişler	Çıkışlar/ Sınıflama	31.12.2019
Haklar	488.999	285.702	-	774.701
Doktor kadro ve hastane ruhsat bedeli	22.888.881	-	-	22.888.881
Toplam	23.377.880	285.702	-	23.663.582

Birikmiş Amortismanlar	01.01.2019	Amortisman Gideri	Çıkışlar/ Sınıflama	31.12.2019
Haklar	(124.552)	(159.457)	-	(284.009)
Toplam	(124.552)	(159.457)	-	(284.009)
Net Değer	23.253.328			23.379.573

Maddi Olmayan Duran Varlıklar	01.01.2018	Girişler	Çıkışlar/ Sınıflama	31.12.2018
Haklar	325.072	203.597	(39.670)	488.999
Doktor kadro ve hastane ruhsat bedeli	23.138.881	-	(250.000)	22.888.881
Toplam	23.463.953	203.597	(289.670)	23.377.880

Birikmiş Amortismanlar	01.01.2018	Amortisman Gideri	Çıkışlar/ Sınıflama	31.12.2018
Haklar	(34.658)	(89.894)	-	(124.552)
Toplam	(34.658)	(89.894)	-	(124.552)
Net Değer	23.429.295			23.253.328

12. YATIRIM AMAÇLI GAYRİMENKULLER

	01.01.2019	Değerleme	Sınıflama	Çıkışlar	31.12.2019
Binalar	6.400.000	-	-	-	6.400.000
Toplam	6.400.000	-	-	-	6.400.000

	01.01.2018	Değerleme	Sınıflama	Çıkışlar	31.12.2018
Binalar	6.400.000	-	-	-	6.400.000
Toplam	6.400.000	-	-	-	6.400.000

Şirket'in Bağlıca Etimesgut Ankara'da yer alan Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu'na kiraya verilen bağımsız bölümlerden oluşmaktadır.

Şirket yatırım amaçlı gayrimenkullerini gerçeğe uygun değeri ile raporlamakta olup, en son 05.01.2017 tarihli değerleme raporu dikkate alınarak 31.12.2016 finansal tablolarında muhasebeleştirilmiştir.

13. ŞEREFİYE

	31.12.2019	31.12.2018
Şerefiye	1.186.400	1.848.336
Toplam	1.186.400	1.848.336

Şerefiye değer düşüklüğü testine tabi tutulmuş olup, azınlık payı iptali sonrasında 661.936 TL tutarında değer düşüklüğü muhasebeleştirilmiştir.

14. KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER

Davalar ve Karşılıklar;

Davalar ve Karşılıklar 31.12.2019	Tutarı	Karşılık
Şirket tarafından açılan alacak davaları, icra takipleri	30.125.609	-
Şirket aleyhine açılan işçilik ve diğer alacaklar	395.560	(395.560)
Davalar ve Karşılıklar 31.12.2018	Tutarı	Karşılık
Şirket tarafından açılan alacak davaları, icra takipleri	17.494.115	-
Şirket aleyhine açılan işçilik ve diğer alacaklar	466.176	(372.208)

Şirketin lehine olarak 678 dava (31.12.2018: 594) açılmış olup, davaların toplam tutarı 30.125.609 TL'dir (31.12.2018: 17.494.115 TL). Şirketin aleyhine olarak 149 dava (31.12.2018: 154) açılmış olup şirketin aleyhine işçilik hizmetinden doğan alacak davaların toplamı 395.560 TL'dir (31.12.2018: 466.176 TL).

Şirket Tarafından Verilen TRİ'ler	31.12.2019	31.12.2018
A. Kendi tüzel kişiliği adına vermiş olduğu TRİ'ler	127.699.210	115.321.071
B. Tam konsolidasyon kapsamına dahil edilen ortaklıklar lehine vermiş olduğu TRİ'ler	5.702.312	3.364.818
C. Olağan ticari faaliyetlerinin yürütülmesi amacıyla diğer 3. kişilerin borcunu temin amacıyla vermiş olduğu TRİ'ler	-	-
D. Diğer verilen TRİ'ler	-	-
- Ana ortak lehine vermiş olduğu TRİ'ler	-	-
- B ve C maddeleri kapsamına girmeyen diğer grup şirketleri lehine vermiş olduğu TRİ'ler	-	-
- C maddesi kapsamına girmeyen 3. kişiler lehine vermiş olduğu TRİ'ler	-	-
Toplam	133.401.522	118.685.889

Koşullu Yükümlülükler;

Türü	Verildiği Yer	31.12.2019	31.12.2018
Verilen ipotekler (Kredi)	Bankalar	117.770.802	104.271.802
Verilen teminat çek ve senetler	Bankalar	9.200.000	9.200.000
Verilen teminat mektupları	Mahkemeler	2.839.343	1.746.101
Verilen teminat mektupları	Yüksek Öğretim Kurumu(*)	1.000.000	1.000.000
Verilen teminat mektupları	Abonelik İşlemleri	1.889.042	1.635.023
Verilen teminat mektupları	Şehir Hastaneleri Projeleri	600.000	626.000
Verilen teminat mektupları	Kamu Kurumları İhaleli İşler	102.335	206.963
		133.401.522	118.685.889

(*) Yüksek Öğretim Kurumu Başkanlığı'na verilen teminat mektubu T.C. Lokman Hekim Üniversitesi kapsamında verilmiştir.

Türü	Alındığı Yer	31.12.2019	31.12.2018
Alınan teminat çek ve senetler	Müşteri	1.829.119 ₺	1.829.119 ₺
Alınan teminat çek ve senetler	Müşteri	147.810 €	147.810 €
Alınan teminat mektupları	Müşteri	412.000 ₺	352.000 ₺
Toplam TL Karşılığı		3.224.144	3.072.118

Konsolidasyon kapsamına alınan şirketlerin, banka kredileri için birbirleri lehine verdikleri çapraz kefaleti bulunmaktadır. Kullanılan tüm kredi ve leasing sözleşmelerinde Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa Sarioğlu ve Yönetim Kurulu üyeleri Mehmet Altuğ ve Celil Göçer'den en az ikisinin şahsi kefaletleri mevcuttur.

15. ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR

	31.12.2019	31.12.2018
Kıdem tazminatı karşılığı	5.208.498	3.651.962
İzin karşılığı	898.520	668.655
Toplam	6.107.018	4.320.617

Şirket tüm personelinin erkeklerde 25, kadınlarda 20 yıl çalışarak kıdemi doldurduğunda işten ayrılacağını varsayar. Bilanço tarihi itibarıyla kazandığı kıdem tazminatının emekli olacağı tarihe kadar yıllık %15 (31.12.2018: %15) oranında (çalışanların ücretine yapılacak zam) artacağını varsayar. Böylece emekli olduğunda, alacağı kıdem tazminatının, bilanço tarihindeki kıdemine uygun kısmını bulur. Bu tutarda %17 (31.12.2018: %20) oranında, emekliliğine kalan süreye uygun şekilde iskonto tabi tutularak net bugünkü değeri bulunur. Kıdem tazminatı tutarı, her yıl yeniden belirlenen bir üst sınıra tabidir. Bu hesaplar sırasında kıdem tazminatına esas ücretin üst sınırı dikkate alınmıştır. Bu üst sınır 01.01.2020 tarihinden itibaren geçerli olan 6.730,15 TL'dir (31.12.2018: 6.017,60 TL).

Kıdem tazminatı yükümlülüğünün hesaplanmasında kullanılan varsayımlar aşağıdaki gibidir;

	31.12.2019	31.12.2018
Çalışma süresi	K: 20 yıl,E:25 yıl	K: 20 yıl,E:25 yıl
Zam oranı	15%	15%
Kıdem tazminatı almadan ayrılma oranı	60,4%	69%
İskonto Oranı	17%	20%

Kıdem tazminatı karşılıklarında dönem içi hareketler aşağıdaki gibidir;

	31.12.2019	31.12.2018
Dönembaşı	2.627.265	1.687.700
Ödemeler	(1.248.420)	(1.203.736)
Faiz maliyeti	442.284	180.721
Cari hizmet maliyeti	1.041.693	392.110
Aktüeryal kazanç/(kayıplar)	1.442.400	1.570.470
Dönem sonu	4.305.222	2.627.265
Akay Hastanesi kıdem tazminatı yükü*	903.276	1.024.697
Toplam	5.208.498	3.651.962

(*) Şirketin 28.07.2016 tarihinde yaptığı Akay Hastanesi satınalma işlemine ilişkin devraldığı kıdem tazminatı yükünü göstermektedir. Cari dönemde Akay Hastanesi çalışanlarına 121.421 TL ödemesi yapılmıştır (31.12.2018: 498.223 TL).

Aktüeryal kazanç ve zararlar özkaynaklarda raporlanmaktadır.

İzin karşılığı;

Türkiye'de geçerli iş kanununa göre Şirket, iş sözleşmesinin, herhangi bir nedenle sona ermesi halinde çalışanlarının hak kazanıp da kullanmadığı yıllık izin sürelerine ait ücreti, sözleşmenin sona erdiği tarihteki ücreti üzerinden kendisine veya hak sahiplerine ödemekle yükümlüdür.

İzin karşılığında dönem içindeki hareketler aşağıdaki gibidir;

	31.12.2019	31.12.2018
Dönembaşı	668.655	498.598
İlaveler	229.865	170.057
Dönem sonu	898.520	668.655

16. DİĞER DÖNEN VARLIKLAR, DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER

Diğer Dönen Varlıklar	31.12.2019	31.12.2018
Devreden KDV	736.770	1.313.703
İş avansları	2.785.000	1.691.508
Personel avansları	132.196	31.803
Toplam	3.653.966	3.037.014

Diğer Kısa Vadeli Yükümlülükler	31.12.2019	31.12.2018
Ödenecek vergi ve fonlar*	12.725.126	11.276.842
Zorunlu B.E.S. Kesintisi	111.571	37.970
Gelecek aylara ait maaş promosyon sözleşmesi gelirleri	645.682	-
Toplam	13.482.379	11.314.812

(*) Taksitlendirilmiş, ertelenmiş vergi borçlarının tamamı, 23.11.2011 tarihinde Van ilinde meydana gelen deprem nedeniyle Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından mücbir sebep ilan edilmesinden dolayı ertelenen vergi borçlarından oluşmaktadır.

17. CARİ DÖNEM VERGİSİYLE İLGİLİ VARLIKLAR, CARİ DÖNEM VERGİSİYLE İLGİLİ BORÇLAR

Cari Dönem Vergisi ile İlgili Varlıklar (K.V.)	31.12.2019	31.12.2018
Peşin ödenen vergiler ve fonlar	535.665	917.501
Toplam	535.665	917.501

Cari Dönem Vergisi ile İlgili Borçlar (U.V.)	31.12.2019	31.12.2018
Taksitlendirilmiş, ertelenmiş vergi borçları*	11.132.875	16.699.312
Toplam	11.132.875	16.699.312

(*) Taksitlendirilmiş, ertelenmiş vergi borçlarının tamamı, 23.11.2011 tarihinde Van ilinde meydana gelen deprem nedeniyle Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından mücbir sebep ilan edilmesinden dolayı ertelenen vergi borçlarından oluşmaktadır.

18. PEŞİN ÖDENMİŞ GİDERLER, ERTELENMİŞ GELİRLER

Kısa Vadeli Peşin Ödenmiş Giderler	31.12.2019	31.12.2018
Verilen sipariş avansları	5.390.566	6.890.227
İlişkili taraflara verilen sipariş avansları*	3.405.608	1.555.008
Gelecek aylara ait giderler	1.106.378	1.124.241
Toplam	9.902.552	9.569.476

Uzun Vadeli Peşin Ödenmiş Giderler	31.12.2019	31.12.2018
Gelecek yıllara ait giderler	36.574	47.307
İlişkili taraflara ait giderler*	8.604.953	15.113.674
Toplam	8.641.527	15.160.981

(*) İlişkili taraf işlemleri Not-30'da açıklanmıştır.

Kısa Vadeli Ertelenmiş Gelirler	31.12.2019	31.12.2018
Alınan sipariş avansları	806.912	326.520
Toplam	806.912	326.520
Uzun Vadeli Ertelenmiş Gelirler	31.12.2019	31.12.2018
Alınan sipariş avansları	1.336.776	1.712.332
Gelecek yıllara ait maaş promosyon sözleşmesi gelirleri	2.259.887	38.135
Toplam	3.596.663	1.750.467

19. ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR KAPSAMINDA BORÇLAR

Çalışanlara Sağlanan Faydalar	31.12.2019	31.12.2018
Personel ücret tahakkukları	6.272.718	5.559.243
Ödenecek sosyal güvenlik kesintileri	2.612.353	2.300.528
Toplam	8.885.071	7.859.771

20. ÖZKAYNAKLAR

Sermaye;

	31.12.2019	31.12.2018
Sermaye	24.000.000	24.000.000
Ödenmiş Sermaye	24.000.000	24.000.000

Şirket kayıtlı sermaye tavanını 2015-2019 yıllarında geçerli olmak üzere 100.000.000 TL'den 200.000.000 TL'ye çıkarmıştır.

Geri Alınmış Paylar;

	31.12.2019	31.12.2018
Geri alınmış paylar	(6.424.650)	(6.901.748)
Toplam	(6.424.650)	(6.901.748)

Şirketin, hisse senedinde fiyat istikrarının sağlanması amacıyla uyguladığı ikinci geri alım programı, 01.04.2018 tarihli genel kurul toplantısında onaylanmıştır. Geri alım üst fiyat limiti 15-TL olup daha önceki alımları dahil sermayenin %10 u ile sınırlı olmak üzere toplam 2.400.000 TL nominal bedele ulaşıncaya kadar geri alım yapabilecektir. Program kapsamında Lokman Hekim Van Sağlık Hizmetleri İnşaat Taahhüt ve Ticaret A.Ş. geri alımda bulunabilecek bağlı ortaklıklardandır. Şirket Yönetim Kurulu'na geri alım yapmak üzere 3 yıllığına yetki verilmiştir.

Şirket ve bağlı ortaklığının yaptığı geri alımların rapor tarihi itibarıyla güncel pay bilgisi;

Lokman Hekim Engürüsağ A.Ş.'nin sahip olduğu pay adeti/Sermayeye Oranı (%) :762.049/3,17

Lokman Hekim Van A.Ş.'nin sahip olduğu pay adeti/Sermayeye Oranı (%) :590.068/2,46

Şirket 30.12.2019 tarihinde 3,6367 TL birim maliyetli 600.000 adet payın satışını 5,60 TL fiyat üzerinden gerçekleştirmiştir. Satıştan kaynaklanan 1.117.990 TL tutar özkaynaklarda muhabeleştirilmiştir.

Geri Alım Programı Kapsamında Toplam Alımlar/Sermayeye Oranı (%) :1.352.117/5,63

Hisse Senedi İhraç Primleri;

Hisse senedi ihraç primleri, hisse senetlerinin piyasa fiyatlarıyla satılması sonucu elde edilen nakit girişlerinden oluşmaktadır. Bu primler özkaynaklar altında gösterilir ve dağıtılamaz. Ancak ileride yapılacak sermaye artışlarında kullanılabilir.

Değer artış fonları;

Değer Artışları	31.12.2019	31.12.2018
Duran varlık değerleme artışları	25.305.936	25.305.936
Ertelenen vergi etkisi	(2.783.653)	(2.783.653)
Toplam	22.522.283	22.522.283

Değer artışları, maddi duran varlıklar üzerinde gösterilen arsa ve binaların gerçeğe uygun değer ile gösterilmesinden kaynaklanan değer artışlarını içermektedir. Değer artışlarının ertelenen vergi etkisi hesaplanmasında Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 5. Maddesinde belirtilen %50'lik istisna hakkı kullanılacağı varsayımı dikkate alınmış neticede net ertelenen vergi etkisi %11 olmuştur.

Şirket, maddi duran varlıkların içinde raporlanan bina ve arsaları, Şirket ile ilişkisi olmayan SPK lisanslı bağımsız gayrimenkul değerleme şirketi olan D Taşınmaz Değerleme ve Danışmanlık A.Ş.'nin 05.01.2017 tarihli yazdığı rapora istinaden değerlemeye tabi tutmuştur. Şirket yönetimi, söz konusu değerleme şirketinin konu ile ilgili mesleki birikime sahip ve söz konusu arsa ve binaların sınıf ve yeri hakkında güncel bilgisi bulunduğunu düşünmektedir.

Tanımlanmış Fayda Planları Yeniden Ölçüm Kazanç/(Kayıpları) (Aktüeryal Kazanç/(Kayıp))

Tanımlanmış Fayda Planları Yeniden Ölçüm Kazanç/(Kayıpları)	31.12.2019	31.12.2018
Dönem başı	(3.613.227)	(2.387.814)
Dönem içi ilaveler	(2.460.942)	(2.243.955)
Ertelenen vergi	1.335.871	1.018.542
Toplam	(4.738.298)	(3.613.227)

İki dönem arasında değişen toplam kıdem tazminatı yükü, faiz maliyeti, cari dönem hizmet maliyeti ve aktüeryal kazanç/(kayıp) kısımlarına ayrılır. Faiz Maliyeti; bir önceki hesap döneminde finansal durum tablosunda da yer alan yükümlülüğün dönem içinde kullanımının maliyetidir ve çalışmaya devam eden kişilere ilişkin yükümlülüğün dönem başındaki tutarının, o yılda kullanılan iskonto oranı ile çarpılmış tutarıdır. Cari dönem hizmet maliyeti ise içinde bulunulan hesap döneminde çalışanların çalışmaları karşılığında hak ettikleri kıdem tazminatının ödeneceği dönemde ulaşması beklenen tutarının iskonto oranı ile bilanço gününe getirilmesinden kaynaklanan kısımdır. Bunun dışındaki farklar ise aktüeryal kazanç ve kayıpları yansıtır. Aktüeryal kazanç/(kayıp) özkaynaklarda, faiz maliyeti ve cari dönem hizmet maliyeti ise kapsamlı gelir tablosunda gösterilir.

Yabancı Para Çevrim Farkları;

Grubun fonksiyonel para birimi Türk Lirası'dır. Grup şirketlerinden Irak'ta faaliyet gösteren Engürüsağ Genel Ticaret Ltd. Şti. (Erbil) finansal tablolarını ABD Doları cinsinden hazırlamaktadır. İlgili şirketin finansal tabloları fonksiyonel para birimine çevrilmiştir. Finansal tablolar, Türkiye Muhasebe Standartları (TMS) No:21 "Döviz Kurlarındaki Değişimin Etkileri" uyarınca Türk Lirası'na çevrilmiştir.

Yabancı Para Çevrim Farkları	31.12.2019	31.12.2018
Dönem başı	372.543	(247.337)
Dönem içi ilaveler	531.155	619.880
Toplam	903.698	372.543

Çevrimde, aktif kalemler bilanço günü kuru, borçlar bilanço günü kuru, özkaynaklar tarihi kur, gelir ve giderler işlem günü kurları ile fonksiyonel para birimine dönüştürülmüşlerdir.

Yasal yedekler;

Kârdan Ayrılmış Kısıtlanmış Yedekler	31.12.2019	31.12.2018
Dönem başı yasal yedekler	10.475.466	7.036.533
Önceki dönem kârlarından ayrılan yasal yedekler	883.950	1.156.364
Dönem içinde geri alınan paylar için ayrılan yasal yedekler	(477.098)	2.282.569
Toplam	10.882.318	10.475.466

Kârdan ayrılmış kısıtlanmış yedeklerin 6.424.650 TL'si geri alınan paylardan oluşmaktadır (31.12.2018: 6.901.748 TL).

Kârdan ayrılan kısıtlanmış yedekler, önceki dönemin kârından, kanun veya sözleşme kaynaklı zorunluluklar nedeniyle veya kâr dağıtımı dışındaki belli amaçlar için ayrılmış yedeklerdir.

Genel Kanuni Yasal Yedekler, Türk Ticaret Kanunu'nun 519'uncu maddesine göre ayrılır ve bu maddede belirlenen esaslara göre kullanılır. Bu esaslar aşağıdaki gibidir;

- 1) Yıllık kârın yüzde beşi, ödenmiş sermayenin yüzde yirmisine ulaşınca kadar genel kanuni yedek akçeye ayrılır.
- 2) Birinci fıkradaki sınıra ulaşıldıktan sonra da;
 - a) Yeni payların çıkarılması dolayısıyla sağlanan primin, çıkarılma giderleri, itfa karşılıkları ve hayır amaçlı ödemeler için kullanılmamış bulunan kısmı,
 - b) Iskat sebebiyle iptal edilen pay senetlerinin bedeli için ödenmiş olan tutardan, bunların yerine verilecek yeni senetlerin çıkarılma giderlerinin düşülmesinden sonra kalan kısmı,
 - c) Pay sahiplerine yüzde beş oranında kâr payı ödendikten sonra, kârdan pay alacak kişilere dağıtılacak toplam tutarın yüzde onu,

genel kanuni yedek akçeye eklenir.

3) Genel kanuni yedek akçe sermayenin veya çıkarılmış sermayenin yarısını aşmadığı takdirde, sadece zararların kapatılmasına, işlerin iyi gitmediği zamanlarda işletmeyi devam ettirmeye veya işsizliğin önüne geçmeye ve sonuçlarını hafifletmeye elverişli önlemler alınması için kullanılabilir.

4) İkinci fıkranın (c) bendi ve üçüncü fıkra hükümleri, başlıca amacı başka işletmelere katılmaktan ibaret olan holding şirketler hakkında uygulanmaz.

5) Özel kanunlara tabi olan anonim şirketlerin yedek akçelerine ilişkin hükümler saklıdır.

Geçmiş yıl kâr/(zararları):

Geçmiş yıl kârları 16.403.271 TL'dir (31.12.2018: 8.528.016 TL).

Şirket 28.11.2019 tarihinde brüt 1.200.000 TL nakit temettü dağıtımında bulunmuştur (31.12.2018:2017 yılı genel kurulu kararı ile 19.09.2018 tarihinde 2.400.000 TL hissedarlarına nakit kâr payı dağıtımında bulunulmuştur).

Şirket 30.12.2019 tarihinde 3,6367 TL birim maliyetli 600.000 adet payın satışını 5,60 TL fiyat üzerinden gerçekleştirmiştir. Satıştan kaynaklanan 1.117.990 TL tutar öz kaynaklarda muhabeleştirilmiştir.

Kontrol Gücü Olmayan Paylar	31.12.2019	31.12.2018
Sermayedeki azınlık payı	1.412.673	1.412.673
Dönem kâr/(zararındaki) azınlık payı	2.738.553	2.692.364
Geçmiş yıl kârlarındaki azınlık payları	18.215.677	18.527.363
Nakit kâr payı dağıtımı	-	(2.450.000)
Toplam	22.366.903	20.182.400

21. SATIŞLAR VE SATIŞLARIN MALİYETİ

	01.01.2019	01.01.2018
	31.12.2019	31.12.2018
Sağlık hizmeti satışları	326.578.224	275.407.146
Canlı varlık, süt, yem ve diğer satışları*	8.650.817	10.700.159
Toplam	335.229.041	286.107.305
	01.01.2019	01.01.2018
	31.12.2019	31.12.2018
Sağlık hizmeti satışlarının maliyeti	(285.802.989)	(239.211.305)
Canlı varlık, süt ve yem ve diğer satışları maliyeti	(8.318.093)	(8.303.151)
Toplam	(294.121.082)	(247.514.456)
Brüt Kâr/(Zarar)	41.107.959	38.592.849

Canlı varlıklar ilk defa maliyet bedelleri ile kayıtlara alınırlar. Her raporlama dönemi sonundan gerçeğe uygun değer üzerinden değerlendirilir. Cari dönemde süt ve besi hayvanlarının gerçeğe uygun değerinde 1.632.108 TL'lik azalış olmuştur (31.12.2018: 101.644 TL).

Niteliklerine göre giderlerin dağılımı aşağıdaki gibidir;

	01.01.2019	01.01.2018
	31.12.2019	31.12.2018
Ücret ve benzeri giderler	(169.069.596)	(143.395.233)
Kullanılan hammadde ve malzemeler	(75.966.133)	(64.003.614)
Enerji, yakıt ve su giderleri	(12.426.037)	(9.408.192)
Bakım onarım giderleri	(6.121.020)	(5.054.969)
Kira giderleri	(5.146.049)	(11.457.773)
Kullanım hakkı varlıkları amortisman gideri	(7.975.077)	-
Amortisman giderleri ve itfa payları	(9.541.756)	(9.133.287)
Temsil giderleri	(534.116)	(415.394)
Telefon, internet, kargo, posta, ulaşım, sigorta, otopark giderleri	(712.301)	(1.067.846)
Danışmanlık giderleri	(691.059)	(521.748)
Kırtasiye, eğitim, tekstil giderleri, gider kaydedilen demirbaşlar	(1.429.031)	(1.360.391)
Muhtelif giderler	(4.508.907)	(1.696.009)
Toplam	(294.121.082)	(247.514.456)

22. PAZARLAMA, SATIŞ VE DAĞITIM GİDERLERİ, GENEL YÖNETİM GİDERLERİ

	01.01.2019	01.01.2018
	31.12.2019	31.12.2018
Genel yönetim giderleri (-)	(12.548.610)	(8.934.764)
Pazarlama satış ve dağıtım giderleri (-)	(2.441.407)	(2.513.512)
Toplam	(14.990.017)	(11.448.276)

Genel Yönetim Giderleri	01.01.2019 31.12.2019	01.01.2018 31.12.2018
Ücret ve benzeri giderler	(7.605.329)	(5.657.253)
Temsil, seyahat ve yol giderleri	(269.189)	(311.591)
Müşavirlik, danışmanlık, dava, icra ve noter giderleri	(1.736.511)	(1.188.655)
Enerji, yakıt ve su giderleri	(161.893)	(135.057)
Bakım onarım giderleri	(70.313)	(41.331)
Kira giderleri	(378.725)	(477.379)
Haberleşme giderleri	(122.152)	(49.405)
Amortisman giderleri	(175.344)	(143.888)
Genel kurul giderleri	(24.792)	(28.609)
Muhtelif giderler	(518.199)	(225.357)
Dışardan sağlanan faydalar	(998.756)	(449.608)
Vergi, resim, harç, sigorta, banka, aidat giderleri	(487.407)	(226.631)
Toplam	(12.548.610)	(8.934.764)
Pazarlama Satış ve Dağıtım Giderleri	01.01.2019 31.12.2019	01.01.2018 31.12.2018
Reklam ve ilan giderleri	(1.448.876)	(1.428.938)
Personel giderleri	-	(181.511)
Kira giderleri	(96.617)	(128.022)
Seyahat ve temsil giderleri	(86.171)	(81.983)
Komisyon giderleri	(584.307)	(425.954)
Diğer giderler	(225.436)	(267.104)
Toplam	(2.441.407)	(2.513.512)
23. DİĞER GELİRLER	01.01.2019 31.12.2019	01.01.2018 31.12.2018
Konusu kalmayan karşılıklar	376.433	34.539
Sigorta gelirleri	2.767	3.137
Duran varlık satış kârları	28.412	1.154.274
Muhtelif gelirler	284.458	703.808
Toplam	692.070	1.895.758
24. DİĞER GİDERLER	01.01.2019 31.12.2019	01.01.2018 31.12.2018
Karşılık giderleri*	(3.275.334)	(974.744)
Duran varlık satış zararları	(36.216)	(189.293)
Bağış ve yardımlar**	(1.359.367)	(31.563)
Vergi ve diğer cezalar	(187.120)	(448.179)
SGK giderleri	(221.368)	(592.864)
Vergi yapılandırma giderleri	(1.513.032)	(476.551)
Geçmiş dönemlere ilişkin giderler	(8.422)	(642.731)
Muhtelif giderler	(20.136)	(141.414)
Toplam	(6.620.995)	(3.497.339)

(*) Söz konusu tutarın 717.321 TL'si şerefiye değer düşüklüğü karşılığı, 270.584 TL'si stok değer düşüklüğü karşılığı olup geri kalan tutarlar ticari alacak karşılıklarından oluşmaktadır.

(**) Şirket tarafından Sevgi Vakfı ve Lokman Hekim Üniversitesi'ne yapılan toplam bağış tutarı 1.306.212 TL'dir.

25. YATIRIM FAALİYETLERİNDEN GELİRLER VE GİDERLER

	01.01.2019 31.12.2019	01.01.2018 31.12.2018
Kira gelirleri	280.399	241.053
Toplam	280.399	241.053

26. FİNANSAL GELİRLER

	01.01.2019 31.12.2019	01.01.2018 31.12.2018
Faiz gelirleri*	6.357.205	2.410.849
Kambiyo kârı	32.536	189.699
Reeskont faiz gelirleri	3.291.243	3.969.208
Toplam	9.680.984	6.569.756

(*) Lokman Hekim Üniversitesi ve Sevgi Vakfı adet gelirleri 6.343.175 TL'dir.

27. FİNANSAL GİDERLER

	01.01.2019 31.12.2019	01.01.2018 31.12.2018
Faiz gideri*	(22.231.999)	(17.090.668)
Kambiyo zararları	(44.151)	(116.707)
Reeskont faiz giderleri	(4.144.199)	(1.766.152)
Toplam	(26.420.349)	(18.973.527)

(*) TFRS-16 kapsamında 669.661 TL finansman gideri muhasebeleştirilmiştir.

28. VERGİ GELİRİ/(GİDERİ)

Kurumlar vergisi:

Kurumlar vergisi oranı, kurumların ticari kazancına vergi yasaları gereğince indirimi kabul edilmeyen giderlerin ilave edilerek, vergi yasalarında yer alan istisnaların indirilerek bulunacak yasal vergi matrahına uygulanan kurumlar vergisi oranı %22'dir (31.12.2018: %22).

Temettü dağıtımları üzerinde stopaj yükümlülüğü olup, bu stopaj yükümlülüğü temettü ödemesinin yapıldığı dönemde tahakkuk edilir. Türkiye'de bir işyeri ya da daimi temsilcisi aracılığı ile gelir elde eden dar mükellef kurumlar ile Türkiye'de yerleşik kurumlara yapılanlar dışındaki temettü ödemeleri yüzde 15 oranında stopaja tabidir.

Dar mükellef kurumlara ve gerçek kişilere yapılan kâr dağıtımlarına ilişkin stopaj oranlarının uygulamasında, ilgili Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmalarında yer alan stopaj oranları da göz önünde bulundurulur. Geçmiş yıllar kârlarının sermayeye tahsis edilmesi, kâr dağıtımı sayılmamaktadır, dolayısıyla stopaj vergisine tabi değildir.

Transfer fiyatlandırmasına ilişkin hükümler, Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 13. maddesinde, "Transfer Fiyatlandırması Yoluyla Gizlenmiş Kâr Dağıtımı" başlığı altında belirtilmiştir. 18 Kasım 2007 tarihli, transfer yoluyla gizlenmiş kâr dağıtımına ilişkin genel tebliğ, uygulamayla ilgili hükümler içerir. Eğer bir vergi yükümlüsü ilişkili kuruluşlarla mal ya da hizmet alım satımında bulunursa ve fiyatlar her iki tarafın da bağımsız olduğu ve birbirlerine hâkim durumda olmadıkları bir şekilde belirlenmiyorsa, ilgili kârların gizli bir biçimde transfer fiyatlandırmasıyla dağıtıldığı varsayılmaktadır. Bu tür gizli kâr dağıtımları, kurumlar vergisi hesaplamasında vergiden düşülememektedir.

Türk vergi mevzuatına göre mali zararlar, gelecekte oluşacak kurum kazancından mahsuplaştırılmak üzere beş yıl süre ile taşınabilir. Ancak, mali zararlar, geçmiş yıl kârlarından mahsup edilemez.

Türkiye'de ödenecek vergiler konusunda vergi idaresi ile mutabakat sağlama gibi bir uygulama yoktur. Kurumlar vergisi beyannameleri hesap döneminin kapandığı ayı takip eden dört ay içerisinde verilir. Vergi incelemesine yetkili makamlar, hesap dönemini takip eden beş yıl süresince vergi beyannamelerini

ve bunlara temel olan muhasebe kayıtlarını inceleyebilir ve bulguları neticesinde yeniden tarhiyat yapabilirler.

Dönem Kârı Vergi Yükümlülüğü	31.12.2019	31.12.2018
Hesaplanan kurumlar vergisi karşılığı	1.345.350	1.454.449
Toplam	1.345.350	1.454.449

Vergi gelir/(gideri) aşağıdaki gibidir;

Vergi Gelir/(Gideri)	01.01.2019	01.01.2018
	31.12.2019	31.12.2018
Dönemin vergi gideri	(1.107.128)	(1.216.227)
Ertelenmiş vergi geliri/(gideri)	8.383.854	1.166.829
Faaliyet Vergi Gelir/(Gideri)	7.276.726	(49.398)

İndirimli Kurumlar Vergisi ve Kullanılmayan Yatırıma Katkı Tutarı:

Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 32/A maddesi ile indirimli kurumlar vergisi uygulaması 28.02.2009 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Yatırımların teşvikinde 2009 yılından itibaren öncesine göre farklı bir sisteme geçilmiştir. Bu sisteme ilişkin esaslar 2009/15199 ve 2012/3305 sayılı Bakanlar Kurulu Kararlarıyla açıklanmıştır.

İndirimli kurumlar vergisi uygulaması ile yapılacak yatırımdan elde edilen kazancın yatırıma katkı tutarına ulaşıncaya kadar indirimli kurumlar vergisi oranıyla vergilendirilmesi amaçlanmaktadır. Bu sistem yatırımlar için katkı oranı ve tutarı belirlenmesi ile yatırımlardan elde edilen kazançların katkı tutarı kadar daha az vergilenmesi esasına dayanmaktadır. Her yatırım için belirlenen katkı tutarına ulaşıncaya kadar indirimli kurumlar vergisi oranı uygulanmak suretiyle katkı tutarı kadar vergi tahsil edilmeyerek yatırımlar teşvik edilmektedir.

Yatırım katkı tutarı, indirimli kurumlar vergisi uygulanmak suretiyle tahsilinden vazgeçilen vergi yoluyla yatırımların Devletçe karşılanacak tutarını, yatırıma katkı oranı ise katkı tutarının yapılan toplam yatırıma bölünmesi suretiyle bulunacak oranı ifade etmektedir. İndirimli Kurumlar Vergisi yatırıma katkı tutarına ulaşıncaya kadar uygulanacaktır. Bu nedenle İndirimli Kurumlar Vergisi uygulaması belli bir süreyle sınırlandırılmamıştır.

Ertelenen Vergi

Ertelenen Vergi – 31.12.2019	Geçici Fark	Vergi Varlığı	Vergi Yükümlülüğü
İndirimli kurumlar vergisi*	-	22.298.282	-
Canlı varlık değerleme farkları	1.632.108	359.064	-
Yatırım amaçlı gayrimenkuller değerleme artışları	2.912.579	-	640.767
Duran varlıklarda değerleme artışları**	25.305.936	-	2.783.653
Duran varlıklarda değer düzeltme***	12.470.878	-	2.561.570
Doktor hakediş primleri	357.320	78.611	-
Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin karşılıklar	6.107.018	1.343.544	-
Alacak karşılığı	4.791.137	1.054.050	-
Mali zarar	5.903.174	1.298.699	-
Alacak reeskontları	4.651.822	1.023.399	-
Borç reeskontları	2.034.605	-	447.613
Dava karşılıkları	395.560	87.023	-
Kur farkı ve faiz tahakkukları	2.005.969	441.313	-
Kullanım hakkı varlıkları	3.052.723	288.996	-
Stok vade farkı düzeltmesi	270.584	59.528	-
Toplam		28.332.509	6.433.603
NET			21.898.906

31.12.2018	Geçici Fark	Vergi Varlığı	Vergi Yükümlülüğü
İndirimli kurumlar vergisi	-	16.487.162	-
Yatırım amaçlı gayrimenkuller değerleme artışları	2.912.579	-	640.767
Duran varlıklarda değerleme artışları**	25.305.936	-	2.783.653
Duran varlıklarda değer düzeltme***	11.124.089	-	2.423.088
Doktor hakediş primleri	331.952	73.029	-
Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin karşılıklar	4.320.617	950.535	-
Alacak karşılığı	2.876.656	632.865	-
Mali zarar	3.941.029	867.027	-
Alacak reeskontları	1.123.279	247.121	-
Borç reeskontları	2.719.014	-	598.182
Dava karşılıkları	372.208	81.885	-
Kur farkı ve faiz tahakkukları	431.209	94.865	-
Toplam		19.434.489	6.445.690
NET			12.988.799

(*) 6745 Sayılı Yatırımların Proje Bazında Desteklenmesine ilişkin kanun kapsamında Lokman Hekim Ankara Hastaneleri 12.12.11 /B-103524, 25.05.16/A-124468, 01.12.16/B-125565, 03.08.18/500143 ve Lokman Hekim Van Hastaneleri 2012/3305 - C107564, 2009/15199 - G103033, 2012/3305-A122889, 2012/3305-A122633 sayılı Yatırım Teşvik Belgeleri kapsamında indirimli kurumlar vergisinden oluşmaktadır.

(**) Şirket, arsa ve binaların değerlemesi sonucunda oluşan değer artışının ertelenen vergi hesaplamasını Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 5. Maddesinde belirtilen %50 oranındaki istisnadan yararlanacağı varsayımı ile yapmıştır (31.12.2018: %50). Bu istisnadan yararlanmanın şartları aşağıdaki gibidir;

- Taşınmazlar en az 2 yıl süre ile şirketin aktifinde yer alacaktır.
- Taşınmazın satışından doğan kârlar 5 yıl süre ile pasifte özel bir fon hesabında tutulacaktır.
- Satış bedelinin, satışın yapıldığı yılı izleyen ikinci yılın sonuna kadar tahsil edilecektir.

(***) Bu tutar Değerleme yapılan duran varlıklar dışındaki diğer duran varlıklar üzerinde yapılan net düzeltme olup (maliyetinde veya faydalı ömre göre amortisman hesaplamasından dolayı da amortismanlarında yapılan değer düzeltmesi) olup ertelenen vergi etkisi cari dönem itibarıyla %22 olarak dikkate alınmıştır (31.12.2018: %22).

Kurumlar vergisi 2018 yılından itibaren 3 yıl geçerli olmak suretiyle %20 den %22 ye çıkarılmıştır. Şirket ihtiyatlılık gereği ertelenen vergi hesaplamalarında güncellenen yeni oranı kullanmıştır.

Vergi kanunlarına göre şirket aktifinde asgari 2 yıl bulundurulmuş duran varlıkların satışından elde edilen kârın %75 vergiden istisna iken yeni düzenlemeye göre bu oran %50 olarak revize net vergi etkisi %11 olmuştur. Şirket cari dönem ertelenen vergi hesaplamalarında revize edilmiş bu oranı kullanmıştır.

29. HİSSE BAŞINA KÂR/(ZARAR)

	01.01.2019	01.01.2018
	31.12.2019	31.12.2018
Net dönem kârı (Ana ortaklık payı)	8.268.224	8.340.261
Hisse adedi	24.000.000	24.000.000
Pay başına kazanç/(kayıp)	0,34451	0,34751

30. İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI

TMS 24 "İlişkili Taraf Açıklamaları" kapsamında ilişkili taraflar olarak Şirket'in hissedarları, Grup şirketleri ve bunlara bağlı şirketler, bunların yöneticileri ve ilişkili oldukları bilinen diğer şirketler tanımlanmıştır.

İlişkili taraflar ile yapılan tüm işlemler belirgin ve ölçülebilirdir.

31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla, ilişkili kuruluşlarla olan borç ve alacak bakiyeleri aşağıdaki gibidir;

İlişkili Taraflardan Alacaklar	31.12.2019		31.12.2018	
	Ticari	Ticari Olmayan	Ticari	Ticari Olmayan
Akgül Grup Gıda Tem. Turz. Rek. Dan. Tic. Ltd. Şti.	-	-	5.264	-
Safi Sağlık Sanayi Ticaret A.Ş.	-	750.000	-	750.000
Toplam	-	750.000	5.264	750.000
	750.000		755.264	

İlişkili Taraflara Peşin Ödenmiş Giderler	31.12.2019		31.12.2018	
	Kısa Vadeli	Uzun Vadeli	Kısa Vadeli	Uzun Vadeli
Safi Sağlık Sanayi ve Tic. A.Ş.	311.244	-	-	-
Van Divan Sağlık Eğitim Tur. San. Tic. A.Ş.	3.094.364	-	1.555.008	-
T.C. Lokman Hekim Üniversitesi*	-	717.512	-	13.062.786
Sevgi Vakfı	-	7.887.441	-	2.050.888
Toplam	3.405.608	8.604.953	1.555.008	15.113.674

(*) T.C. Lokman Hekim Üniversitesi ile Şirket arasında yapılan afiliasyon kapsamındaki avans ödemeleridir.

İlişkili Taraflara Borçlar	31.12.2019		31.12.2018	
	Ticari	Ticari Olmayan	Ticari	Ticari Olmayan
Lokman Hekim Tıbbi Hizmetler Ltd. Şti.	1.097.851	-	1.082.658	-
Medisina Grup Sağ. Dan. Eğt. İnş. Tem. Tic. Ltd. Şti.	429.107	-	235.417	-
Afşar Matbaacılık Ofset ve Tipo Tesisleri	102.278	-	184.382	-
Koç Medikal Tıb. Mal. Tic. Ltd. Şti.	253.669	-	12.189	-
Pozitron Sağlık Hiz. San. ve Tic. Ltd. Şti.	5.606	-	885	-
Bilgen İnş. Konf. Taah. Tic. ve San. Ltd. Şti.	-	-	143.500	-
Akgül Grup Gıda Tem. Turz. Rek. Dan. Tic. Ltd. Şti.	-	226.454	-	226.454
Üst yönetim kadrosuna yöneticilik, mesleki ve diğer faaliyetlerden borçlar	231.959	-	94.579	4.300
Diğer	-	-	13.452	-
Toplam	2.120.470	226.454	1.767.062	230.754
	2.386.924		1.997.816	

Kilit yöneticilere ödenen ücretler "üst yönetim kadrosuna yöneticilik, mesleki ve diğer faaliyetlerden gelir giderler" içerisinde yer almaktadır.

31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla, ilişkili kuruluşlarla olan gelir ve gider bakiyeleri aşağıdaki gibidir;

Gelir/(Gider)	01.01.2019		01.01.2018	
	31.12.2019		31.12.2018	
	Gelir	Gider	Gelir	Gider
Akgül Grup Gıda Tem. Turz. Rek. Dan. Tic. Ltd. Şti.	279.195	(15.502)	207.029	(12.308)
Koç Medikal Tıb. Mal. Tic. Ltd. Şti.	83.240	(543.155)	24.593	(326.505)
Medisina Grup Sağlık Dan. Eğt. İnş. Tem. Tic. Ltd. Şti.	-	(520.568)	-	(303.167)
Lokman Hekim Tıbbi Hizmetler Tic. Ltd. Şti.	-	(4.837.045)	-	(4.163.781)
Pozitron Sağlık Hiz. San. ve Tic. Ltd. Şti.	12.047	(1.739.834)	38.251	(1.556.817)
Üst yönetim kadrosuna yöneticilik, mesleki ve diğer faaliyetlerden gelir/(giderler)	1.458	(3.187.721)	370	(2.520.566)
Diğer	-	(208.048)	1.795	(363.595)
Toplam	375.940	(11.051.873)	272.038	(9.246.739)
NET	(10.675.933)		(8.974.701)	

LOKMAN HEKİM ENGÜRÜSAĞ SAĞLIK, TURİZM, EĞİTİM HİZMETLERİ VE İNŞAAT TAAHHÜT A.Ş.

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait Finansal Tabloları Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar Aksi Belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") Olarak İfade Edilmiştir.)

31. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ

Kredi Riski; Şirket'in kredi riski esas olarak ticari alacaklarından doğabilmektedir. Şirket yönetimi, ticari alacaklarını geçmiş tecrübeler ve cari ekonomik durumu göz önüne alarak değerlendirmektedir. Şirket yönetimi ticari alacakları ile ilgili ek risk öngörmemektedir.

31.12.2019	Alacaklar					Diğer
	Ticari alacaklar		Diğer Alacaklar		Bankalardaki mevduat	
	İlişkili taraf	Diğer taraf	İlişkili taraf	Diğer Taraf		
Raporlama tarihi itibarıyla maruz kalınan azami kredi riski (A+B)	-	68.812.215	750.000	2.343.996	5.945.018	382.964
- Azami riskin teminat, vs. ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	-	68.812.215	750.000	2.343.996	5.945.018	382.964
B. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri	-	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	4.859.194	-	437.500	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	(4.859.194)	-	(437.500)	-	-

31.12.2018	Alacaklar					Diğer
	Ticari alacaklar		Diğer Alacaklar		Bankalardaki mevduat	
	İlişkili taraf	Diğer taraf	İlişkili taraf	Diğer Taraf		
Raporlama tarihi itibarıyla maruz kalınan azami kredi riski (A+B)	5.264	61.395.768	750.000	4.331.692	797.454	437.716
- Azami riskin teminat, vs. ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	5.264	61.395.768	750.000	4.331.692	797.454	437.716
B. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri	-	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	3.385.698	-	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	(3.385.698)	-	-	-	-

LOKMAN HEKİM ENGÜRÜSAĞ SAĞLIK, TURİZM, EĞİTİM HİZMETLERİ VE İNŞAAT TAAHHÜT A.Ş.

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait Finansal Tabloları Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar Aksi Belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") Olarak İfade Edilmiştir.)

Likidite Riski;

Likidite riski, Şirket'in net fonlama yükümlülüklerini yerine getirmeme ihtimalidir. Piyasalarda meydana gelen bozulmalar veya kredi puanının düşürülmesi gibi fon kaynaklarının azalması sonucunu doğuran olayların meydana gelmesi, likidite riskinin oluşmasına sebebiyet vermektedir. Şirket yönetimi, fon kaynaklarını dağıtarak mevcut ve muhtemel yükümlülüklerini yerine getirmek için yeterli tutarda nakit ve benzeri kaynağı bulundurmak suretiyle likidite riskini yönetmektedir. Şirket'in cari ve önceki dönem likidite riskini gösteren tablo aşağıdadır;

31.12.2019							
Sözleşme uyarınca vadeler	Defter Değeri	Sözleşme uyarınca nakit çıkışlar toplamı (VI=I+II+III+IV+V)	3 aydan kısa (I)	3-12 ay arası (II)	1-5 yıl arası (III)	5 yıldan uzun (IV)	Vadesiz (V)
Türev Olmayan Finansal Yükümlülükler							
Finansal borçlar	129.266.005	155.252.671	14.199.347	72.910.801	67.893.048	249.475	-
Finansal kiralama yükümlülükleri	2.561.160	3.589.055	456.030	1.038.819	2.094.206	-	-
Faaliyet kiralaması yükümlülükleri	62.327.232	168.384.130	2.276.483	7.401.745	158.705.902	-	-
Beklenen vadeler	Defter Değeri	Beklenen nakit çıkışlar toplamı (VI=I+II+III+IV+V)	3 aydan kısa (I)	3-12 ay arası (II)	1-5 yıl arası (III)	5 yıldan uzun (IV)	Vadesiz (V)
Türev Olmayan Finansal Yükümlülükler							
Ticari borçlar	40.480.910	42.520.216	21.755.893	20.613.123	151.200	-	-
Diğer borçlar	843.715	843.715	-	843.715	-	-	-
Dönem kârı vergi yükümlülüğü	1.345.350	1.345.350	-	1.345.350	-	-	-
Borç karşılıkları	395.560	395.560	-	395.560	-	-	-
Diğer yükümlülükler	13.482.379	13.482.379	13.482.379	-	-	-	-
Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin karşılıklar	6.107.018	6.107.018	-	-	-	-	6.107.018

LOKMAN HEKİM ENGÜRÜSAĞ SAĞLIK, TURİZM, EĞİTİM HİZMETLERİ VE İNŞAAT TAAHHÜT A.Ş.

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait Finansal Tabloları Açıklayıcı Dipnotlar

(Tutarlar Aksi Belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") Olarak İfade Edilmiştir.)

31.12.2018							
Sözleşme uyarınca vadeler	Defter Değeri	Sözleşme uyarınca nakit çıkışlar toplamı (VI=I+II+III+IV+V)	3 aydan kısa (I)	3-12 ay arası (II)	1-5 yıl arası (III)	5 yıldan uzun (IV)	Vadesiz (V)
Türev Olmayan Finansal Yükümlülükler							
Finansal borçlar	115.460.102	134.752.633	10.521.589	80.274.593	39.893.781	4.062.670	-
Finansal kiralama yükümlülükleri	5.029.673	6.137.565	757.080	2.053.480	3.327.005	-	-
Faaliyet kiralaması yükümlülükleri	-	-	-	-	-	-	-
Beklenen vadeler	Defter Değeri	Sözleşme uyarınca nakit çıkışlar toplamı (VI=I+II+III+IV+V)	3 aydan kısa (I)	3-12 ay arası (II)	1-5 yıl arası (III)	5 yıldan uzun (IV)	Vadesiz (V)
Türev Olmayan Finansal Yükümlülükler							
Ticari borçlar	37.867.814	40.589.958	16.090.812	24.207.546	291.600	-	-
Diğer borçlar	337.252	337.252	-	337.252	-	-	-
Dönem kârı vergi yükümlülüğü	1.454.449	1.454.449	-	1.454.449	-	-	-
Borç karşılıkları	372.208	372.208	-	372.208	-	-	-
Diğer yükümlülükler	11.314.812	11.314.812	8.531.593	2.783.219	-	-	-
Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin karşılıklar	4.320.617	4.320.617	-	-	-	-	4.320.617

Kur Riski;

Döviz Pozisyonu Tablosu – 31.12.2019	TL Karşılığı (Fonksiyonel para birimi)	ABD Doları	Avro
1. Ticari Alacaklar	2.078.173	341.489	7.467
2a. Parasal Finansal Varlıklar (Kasa-Banka hesapları dâhil)	127.713	10.202	10.091
2b. Parasal Olmayan Finansal Varlıklar	926.784	156.019	-
3. Diğer	3.545.497	596.865	-
4. Dönen Varlıklar (1+2+3)	6.678.168	1.104.575	17.558
5. Ticari Alacaklar	-	-	-
6a. Parasal Finansal Varlıklar	-	-	-
6b. Parasal Olmayan Finansal Varlıklar	-	-	-
7. Diğer	-	-	-
8. Duran Varlıklar (5+6+7)	-	-	-
9. Toplam Varlıklar (4+8)	6.678.168	1.104.575	17.558
10. Ticari Borçlar	116.862	19.673	-
11. Finansal Yükümlülükler	-	-	-
12a. Parasal Olan Diğer Yükümlülükler	-	-	-
12b. Parasal Olmayan Diğer Yükümlülükler	-	-	-
13. Kısa Vadeli Yükümlülükler (10+11+12)	116.862	19.673	-
14. Ticari Borçlar	-	-	-
15. Finansal Yükümlülükler	-	-	-
16a. Parasal Olan Diğer Yükümlülükler	-	-	-
16b. Parasal Olmayan Diğer Yükümlülükler	-	-	-
17. Uzun Vadeli Yükümlülükler (14+15+16)	-	-	-
18. Toplam Yükümlülükler (13+17)	116.862	19.673	-
19. Bilanço Dışı Döviz Cinsinden Türev Araçların Net Varlık/(Yükümlülük) Pozisyonu (19a-19b)	-	-	-
19a. Aktif Karakterli Bilanço Dışı Döviz Cinsinden Türev Ürünlerin Tutarı	-	-	-
19b. Pasif Karakterli Bilanço Dışı Döviz Cinsinden Türev Ürünlerin Tutarı	-	-	-
20. Net Yabancı Para Varlık/(Yükümlülük) Pozisyonu (9-18+19)	6.561.306	1.084.902	17.558
21. Parasal Kalemler Net Yabancı Para Varlık/(Yükümlülük) Pozisyonu (1+2a+5+6a-10-11-12a-14-15-16a)	2.089.025	332.018	17.558
22. Döviz Hedge'i İçin Kullanılan Finansal Araçların Toplam Gerçeğe Uygun Değeri	-	-	-
23. Döviz Varlıklarının Hedge Edilen Kısımının Tutarı	-	-	-
24. Döviz Yükümlülüklerinin Hedge Edilen Kısımının Tutarı	-	-	-
25. İhracat	-	-	-
26. İthalat	-	-	-

Döviz Pozisyonu Tablosu - 31.12.2018	TL Karşılığı (Fonksiyonel para birimi)	ABD Doları	Avro
1.Ticari Alacaklar	1.406.627	242.826	21.424
2a.Parasal Finansal Varlıklar (Kasa-Banka hesapları dâhil)	9.725	1.200	566
2b.Parasal Olmayan Finansal Varlıklar	-	-	-
3.Diğer	1.985.706	377.446	-
4.Dönen Varlıklar (1+2+3)	3.402.058	621.472	21.990
5.Ticari Alacaklar	-	-	-
6a.Parasal Finansal Varlıklar	-	-	-
6b.Parasal Olmayan Finansal Varlıklar	-	-	-
7.Diğer	-	-	-
8.Duran Varlıklar (5+6+7)	-	-	-
9.Toplam Varlıklar (4+8)	3.402.058	621.472	21.990
10.Ticari Borçlar	103.568	11.385	7.245
11.Finansal Yükümlülükler	-	-	-
12a.Parasal Olan Diğer Yükümlülükler	27.252	5.180	-
12b.Parasal Olmayan Diğer Yükümlülükler	-	-	-
13.Kısa Vadeli Yükümlülükler (10+11+12)	130.820	16.565	7.245
14.Ticari Borçlar	-	-	-
15.Finansal Yükümlülükler	-	-	-
16a.Parasal Olan Diğer Yükümlülükler	-	-	-
16b.Parasal Olmayan Diğer Yükümlülükler	-	-	-
17.Uzun Vadeli Yükümlülükler (14+15+16)	-	-	-
18.Toplam Yükümlülükler (13+17)	130.820	16.565	7.245
19.Bilanço Dışı Döviz Cinsinden Türev Araçların Net Varlık/(Yükümlülük) Pozisyonu (19a-19b)	-	-	-
19a.Aktif Karakterli Bilanço Dışı Döviz Cinsinden Türev Ürünlerin Tutarı	-	-	-
19b.Pasif Karakterli Bilanço Dışı Döviz Cinsinden Türev Ürünlerin Tutarı	-	-	-
20.Net Yabancı Para Varlık/(Yükümlülük) Pozisyonu (9-18+19)	3.271.238	604.907	14.745
21.Parasal Kalemler Net Yabancı Para Varlık/(Yükümlülük) Pozisyonu (1+2a+5+6a-10-11-12a-14-15-16a)	1.285.532	227.461	14.745
22.Döviz Hedge'i İçin Kullanılan Finansal Araçların Toplam Gerçeğe Uygun Değeri	-	-	-
23.Döviz Varlıkların Hedge Edilen Kısımının Tutarı	-	-	-
24.Döviz Yükümlülüklerinin Hedge Edilen Kısımının Tutarı	-	-	-
25.İhracat	-	-	-
26.İthalat	-	-	-

Duyarlılık Analizi;

Türk Lirasının kurlar karşısında %20 değer kaybetmesi ve %20 değer kazanması durumlarında ve faiz oranları gibi tüm değişkenlerin sabit olması varsayımı ile yapılmıştır (31.12.2018: %20).

31.12.2019	Kâr / (Zarar)	
	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi
ABD Doları'nın TL karşısında %20 değişmesi halinde:		
1- ABD Doları net varlık/(yükümlülüğü)	1.288.907	(1.288.907)
2- ABD Doları riskinden korunan kısım (-)	-	-
3- ABD Doları Net Etki (1+2)	1.288.907	(1.288.907)
Avro'nun TL karşısında %20 değişmesi halinde:		
4- Avro net varlık/(yükümlülüğü)	23.354	(23.354)
5- Avro riskinden korunan kısım (-)	-	-
6- Avro Net Etki (4+5)	23.354	(23.354)
TOPLAM (3+6)	1.312.261	(1.312.261)

31.12.2018	Kâr / (Zarar)	
	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi
ABD Doları'nın TL karşısında %20 değişmesi halinde:		
1- ABD Doları net varlık/(yükümlülüğü)	636.471	(636.471)
2- ABD Doları riskinden korunan kısım (-)	-	-
3- ABD Doları Net Etki (1+2)	636.471	(636.471)
Avro'nun TL karşısında %20 değişmesi halinde:		
4- Avro net varlık/(yükümlülüğü)	17.777	(17.777)
5- Avro riskinden korunan kısım (-)	-	-
6- Avro Net Etki (4+5)	17.777	(17.777)
TOPLAM (3+6)	654.248	(654.248)

32. NAKİT AKIŞ TABLOSUNA EK BİLGİLER

Nakit akış tabloları, konsolide finansal tablolar ile birlikte sunulmuştur.

Dönem Başı Tutar	Dönem Başı Tutar	Nakit Hareketi Yaratıcılar	Nakit Hareketi Yaratmayanlar*	Dönem Sonu Tutar
Kısa Vadeli Banka Kredileri	82.264.583	(47.928.743)	39.639.210	73.975.050
Uzun Vadeli Banka Kredileri	33.195.519	61.541.198	(39.445.762)	55.290.955
Kiralama İşlemlerinden Borçlar (K.V.)	-	(8.280.772)	15.886.921	7.606.149
Kiralama İşlemlerinden Borçlar (U.V.)	-	-	52.159.923	52.159.923
Finansal Kiralama Borçları (K.V.)	2.468.890	(2.433.423)	961.961	997.428
Finansal Kiralama Borçları (U.V.)	2.560.783	-	(997.051)	1.563.732

(*) Faiz tahakkukları ve gerçeğe uygun değer farkları ve sınıflamalar bu sütunda yer almaktadır.

33. FİNANSAL ARAÇLAR - GERÇEĞE UYGUN DEĞER AÇIKLAMALARI VE FİNANSAL RİSKTEN KORUNMA MUHASEBESİ ÇERÇEVESİNDEKİ AÇIKLAMALAR

Finansal araçların gerçeğe uygun değeri

Gerçeğe uygun değer, zorunlu satış veya tasfiye gibi haller dışında, bir finansal aracın cari bir işlemde istekli taraflar arasında alım-satıma konu olan fiyatını ifade eder. Kote edilmiş piyasa fiyatı, sayet varsa, bir finansal aracın gerçeğe uygun değerini en iyi yansıtan değerdir. Yabancı para bazlı finansal alacak ve borçlar finansal tabloların hazırlandığı günün yabancı kur oranları üzerinden değerlendirilmektedir. Şirket'in bilançosunda maliyet veya itfa edilmiş maliyet ile yansıtılan finansal araçlarının gerçeğe uygun değerlerinin tahmininde aşağıda belirtilen yöntemler ve varsayımlar kullanılmıştır.

Finansal varlıklar

Maliyet bedelleri ile finansal tablolarda yer alan nakit ve nakit benzeri değerleri ve diğer kısa vadeli finansal varlıkların kısa vadeli olmalarından dolayı, gerçeğe uygun değerlerinin taşınan değerlerine yakın olduğu düşünülmektedir. Ticari alacakların reeskont karşılığı ve şüpheli alacaklar karşılığı düşüldükten sonraki taşınan değerlerinin gerçeğe uygun değerlerine yakın olduğu düşünülmektedir.

Finansal yükümlülükler

Ticari borçların ve diğer parasal yükümlülüklerin kısa vadeli olmaları nedeniyle gerçeğe uygun değerlerinin taşıdıkları değere yaklaştığı düşünülmektedir. Banka kredileri iskonto edilmiş maliyet ile ifade edilir ve işlem maliyetleri kredilerin ilk kayıt değerlerine eklenir. Üzerindeki faiz oranları değişen piyasa koşulları dikkate alınarak güncellendiği için kredilerin gerçeğe uygun değerlerinin taşıdıkları değeri ifade ettiği düşünülmektedir. Reeskont karşılığı düşüldükten sonra kalan ticari borçların gerçeğe uygun değerlerinin taşıdıkları değere yakın olduğu öngörülmektedir.

Gerçeğe uygun değer hiyerarşi tablosu

31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 itibarıyla Şirket bilançoda gerçeğe uygun değerden tutulan finansal varlık ve yükümlülükler sahiptir. Şirket, gerçeğe uygun değeri, bedeli belirlemekte ve göstermekte, aşağıdaki hiyerarşiyi kullanmaktadır;

- Seviye 1: Etkin piyasalarda kote edilen özdeş varlık ve yükümlülükler,
- Seviye 2: Finansal tablolara yansıtılan gerçeğe uygun değer üzerinde önemli etkisi olabilecek girdilerin direkt ve endirekt olarak gözlemlenmesi,
- Seviye 3: Finansal tablolara yansıtılan gerçeğe uygun değer üzerinde önemli etkisi olabilecek girdilerin gözlemlenebilir piyasa verileri olmaksızın belirlenmesi.

31.12.2019	Seviye 1	Seviye 2	Seviye 3
Gerçeğe Uygun Değerle Değerlenen Kalemler			
Canlı varlıklar	-	-	12.258.642
Arsa ve binalar	-	-	43.167.372
Şerefiye	-	-	1.186.400
Doktor kadro bedelleri ve hastane ruhsatları	-	-	22.888.881
Yatırım amaçlı gayrimenkuller	-	-	6.400.000

31.12.2018	Seviye 1	Seviye 2	Seviye 3
Gerçeğe Uygun Değerle Değerlenen Kalemler			
Canlı varlıklar	-	-	15.453.767
Arsa ve binalar	-	-	43.879.641
Şerefiye	-	-	1.848.336
Doktor kadro bedelleri ve hastane ruhsatları	-	-	22.888.881
Yatırım amaçlı gayrimenkuller	-	-	6.400.000

34. BİLANÇO TARİHİ SONRASI OLAYLAR

31.12.2019 tarihinde Sağlık Bakanlığı onayını tebliğ alarak 01.01.2020 itibariyle Lokman Hekim Ankara Hastanesinin gayrimenkulü dâhil tüm sabit kıymetleri, Lokman Hekim Üniversitesine 3 yıl süreyle kiralanmış olup, hastanede 31.12.2019 itibariyle tüm çalışanlar da Lokman Hekim Üniversitesi'ne devredilmiştir.

Lokman Hekim Ankara Hastanesi'ne ait Hastane ruhsatı, Üniversite hastanesi işletmesi devam ettiği sürece Lokman Hekim Üniversitesi'ne şartlı olarak bağışlanmış olup, Lokman Hekim Ankara Hastanesi, 01.01.2020 tarihi itibariyle Lokman Hekim Üniversitesi Eğitim Araştırma Hastanesi unvanıyla Lokman Hekim Üniversitesi tarafından işletilecektir.